

VIRU-NIGULA VALLA TEATAJA

ELANIKE ARV SEISUGA 01.01.2024 – 5631

JAANUAR 2024

Algas kultuuririkkuse aasta

13. jaanuaril andis liikumisaasta teatepulga üle kultuuririkkuse aastale. Meie vallas tähistati seda sündmust nii Aseris, Kundas kui ka Viru-Nigulas (fotodel).

Sellel aastal märkame, väärtustame ja hoiame Eesti kogukondade ning rahvaste kultuuride mitmekesisust. See on väärtus, mis ühendab kõiki meid, kes me Eestit südames kanname. Teema-aastat veab eest Integratsiooni Sihtasutus. Viru-Nigula valla kultuurikeskuse direktor ja spordikes-

kuse juhi kt Kristi Onkel ütles: „Kultuuririkkus on nagu paljude kihtidega kunstiteos, mille iga detail peegeldab meie ühiskonna kirevust ja ajaloolist rikkust. See on nagu rikkalik mosaiik, kus iga tükk on oluline. Kultuuririkkus on see, mis ühendab meid kõiki, kes me kanname Eestit südames,

olgu me eestlased, venelased, ukrainlased, soomlased, valgevenelased, lätlased või esindame mõnda muud rahvust, kes siin kodumaal elab. ...

Tähtis on ka meie järelkasv, sest lapsed ja noored on meie kultuuri kandjad tulevikus. Kultuuriselside huvikoolid ja huviringid aitavad neil avasta-

da oma juuri, tutvuda esivanemate kultuuriga ning luua tugeva sideme meie rahvusliku identiteediga.

Olgem uhked selle üle, kes me oleme ja austagem kõigi meie kõrval elavate kogukondade ja rahvaste panust meie ühiskonda. Olgu see aasta täis avatust, lugupidamist ja

vastastikust mõistmist, sest just nendest väärtustest saab alguse tõeline kultuuririkkus. Aitäh teile kõigile ja olgem üheskoos uhked selle üle, et oleme osa sellest imelisest kultuuride mosaiigist, mis on Eesti.“

VNVT

Aseris.

Kundas.

Viru-Nigulas.

LIPUPÄEVAD 2024. AASTAL:

- 3. jaanuar – Vabadussõjas võidelnute mälestuspäev
- 30. jaanuar – eesti kirjanduse päev
- 2. veebruar – Tartu rahulepingu aastapäev, 104 aastat rahulepingu sõlmimisest
- 24. veebruar – iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi 106. aastapäev
- 14. märts – emakeelepäev
- 23. aprill – veteraniipäev
- 9. mai – Euroopa päev
- 12. mai – emadepäev
- 1. juuni – lastekaitsepäev
- 4. juuni – Eesti lipu päev, 140 aastat Eesti lipu õnnistamisest
- 9. juuni – Euroopa Parlamendi valimispäev
- 14. juuni – leinapäev (lipp heisatakse leinalipuna), 75 aastat juuniküüditamisest
- 23. juuni – võidupäev, 105 aastat võidust Võnnust
- 24. juuni – jaanipäev
- 20. august – taasiseseisvumispäev, 33 aastat iseseisvuse taastamisest
- 1. september – teadmispäev
- 8. september – vanavanemate päev
- 19. oktoober – hõimupäev
- 10. november – isadepäev

Allikas: Riigikantselei

Tallinna Kirjanduskeskuse ettepanekul ja Riigikogu otsusel tähistatakse 30. jaanuaril eesti kirjanduse päeva riikliku tähtpäeva ja lipupäevana. Sellega väärtustatakse eesti kirjanduse tüvitekste ja tänapäeva kirjandust ning pööratakse tähelepanu kirjanike rollile Eesti kultuuris ja ühiskonnas. Kirjanduspäev on valitud analoogia põhjal emakeelepäeva ja Kristjan Jaak Petersoni sünnipäeva kattumisega, seda tähistatakse Anton Hansen Tammsaare sünnipäeval.

Jaenuarist suurenes vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu 776 euroni

Aasta tagasi hakkas kehtima vanaduspensioniealistele ja vanaduspensioniealistele jõudvatele inimestele erinev maksuvaba tulu arvestus kuni 704 euro ulatuses. 1. jaanuarist tõusis maksuvaba tulu aga 776 euroni.

776 eurone maksuvaba tulu on seotud inimese vanuse, mitte pensioniiliga. See tähendab, et see kehtib kõikidele neile pensionäridele, kes on pensionieas (vähemalt 64 aastat ja 9 kuud vanad). Samuti ka neile, kes jõuavad uue aasta jooksul vanaduspensioniealistena.

Sotsiaalkindlustusameti pensionivaldkonna juhi Agne Kiviselja sõnul arvestatakse uus maksuvaba tulu summa automaatselt inimese pensionile ning selleks ei ole vaja eraldi ameti poole pöörduda. „Kui inimese brutopension on suurem kui 776 eurot, tuleb tasuda ülemineva summa pealt

tulumaksu. Kui pension jääb aga alla 776 euro ning inimesel on veel tulumaksuga maksustatavaid tulusid, siis üle jäävat osa saab kasutada oma äranägemise järgi, nt töötasult,“ lisab Kiviselja.

Toome näite. Kui inimese pension on 700 eurot ja töötasu 900 eurot, arvestab sotsiaalkindlustusamet uuel aastal pensionilt tulumaksuvaba miinimumi 776 euro ulatuses. Seega on kogu pension tulumaksuvaba. Soovi korral saab pensionär üle jäävat maksuvaba tulu kasutada töötasult 76 euro ulatuses (776-700=76). Selleks tuleb esitada maksuvaba tulu kasutamise avaldus oma tööandjale.

Neile, kes ei ole vanaduspensionieas ega jõua sinna 2024. aasta jooksul, kehtib jätkuvalt astmeline tulumaksustisteem ning maksuvaba tulu summaks on 654 eurot.

Loe lisaks maksuvaba tulu arvestuse kohta sotsiaalkindlustusameti kodulehel.

Jõulukuu vallavolikogu istungist

Aasta viimane vallavolikogu istung toimus Lammasmäel, kus võeti vastu 2023. aasta viimane ehk kolmas lisaeelarve ning ühtlasi alustati esimese lugemise-ga Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarve menetlemist. Vastavalt korrale anti Vallavalitsuse poolt valla eelarve üle 1. detsembriks. Valla eelarve tuleb kinnitada 31. märtsiks. Sellest tulenevalt planeerime sisulist tööd, vallavalitsuse ja vallavolikogu komisjonide kaasamist just jaanuaris-vebruaris, et võtta vastu võimalikult täpne eelarve.

Detsembrikuu istungil andis volikogu uuesti loa Kundas, Koidu tänav 13 asuva vallavara võõrandamiseks avalikul oksjonil alghinnaga 80 000 eurot. Lisaks

kehtestasime vallavalitsuse ettepaneku teha muudatus Viru-Nigula vallavalitsuse struktuuris ja teenistuskohade koosseisus.

Kunda linna läbiva transiiditee osas on Kunda linnavalitsus ja tänane Viru-Nigula vallavalitsus aastaid proovinud lahendust leida ning antud teed riigile loovutada. Viimases volikogus kinnitasime otsuse, millega Selja teest kuni Kunda linna sees asuva Alexela tanklani oleva sõidutee protsess saab edasi minna.

Jõulukuu istungile oli kutsutud ka Kunda Ühisgümnaasiumi direktor Hannes Mets, kes andis ülevaate seni tehtust ning tulevikuvaadet. Pika kogemusega haridusjuht lubas kevadel anda põhjalikuma ülevaate. Käesolev, 2024. aasta tuleb igas mõttes tulevikku vaatav,

sest alustame nii valla arengukava kui haridusvaldkonna arengukavade koostamist, kus ootame valdkonna spetsialistide ning aktiivsete kodanike panustamist.

Meie valla laste sündide arv ja vaade lähitulevikku tõstavad lauale olulised teemad haridusvõrgu ning erinevate avalike teenuste osutamise kvaliteedi osas. Või pigem võimekuses neid teenuseid finantseerida. Selleks peame koostööd kogukondadega pingutama ning tegema koostööd, et pakkuda kvaliteetset ning kodulähedast haridust.

Soovin kõigile palju rõõmu ning püstitatud eesmärkide täitumist käesoleval kultuuririkkuse aastal!

Ainar Sepnik
volikogu esimees

VALLAVALITSUSE DETSEMBRIKU ISTUNGID

7. DETSEMBER

• Otsustati anda ühele isikule üürile valla omandis olev 1-toaline korter.

• OÜ STUDIO-A kasutas mitteilurume aadressil Keskpoik 2, Aseri alevikus õmbluselajee ja kaupluse jaoks. Vallavalitsus pidas põhjendatuks OÜ-le STUDIO-A nende ruumide kasutusele andmise otsustuskorras ning sõlmida vallavara üürileping uut tingimustel järgneva viieks aastaks alates eelneva rendilepingu lõppemisest (so kuni 09.09.2028). Läbirääkimiste tulemusel leiti, et asjakohane on OÜ-le STUDIO-A anda üürile ruum suurusega 21,5 m² ja õigus kasutada üldkasutatavaid ruume (korridor, WC). Üürisummas määrati 50 eurot kalendrikuu. Tunnistati kehtetuks Vallavalitsuse 17.08.2023 korraldus nr 279 „Vallavara üürile andmine“.

• Otsustati võõrandada ühele isikule valla omandis olev korteriomand, mis ei ole vallale vajalik talle pandud ülesannete täitmiseks. Lisaks ostusummale tasub ostja ka võõrandamisega seotud riigilõivud ja notaritasud.

• 30.11.2023 otsusega nr 111 andis Viru-Nigula Vallavolikogu nõusoleku võõrandada vallale kuuluv katastriruum Harviku, Kunda linn avalikul elektroonilisel enampakkumisel alghinnaga viissada tuhat (500 000) eurot. Tulenevalt volikogu otsusest on ette valmistatud eelnõu vallavara võõrandamise osas. Vara võõrandatakse osta.ee keskkonnas avalikul elektroonilisel enampakkumisel (registrios nr 9200750, katastritunnus 90301:001:0143, tootmismaa, pindala 50 401 m²) alghinnaga 500 000 eurot. Enampakkumise tähtaeg on 05.01.2024 kell 12.00. Enampakkumise osalemise tasu kehtestatud ei ole. On määratud tagatisraha suuruses 1% alghinnast s.o 5000 eurot.

• Tunnistati nurjunuks hoonestatud kinnistu Koidu tn 13, Kunda linn enampakkumise. Viimati andis Viru-Nigula Vallavolikogu 27.04.2023 otsusega nr 89 nõusoleku võõrandada kinnistu Koidu tn 13, Kunda linn avalikul elektroonilisel enampakkumisel alghinnaga 99 000 eurot. Viru-Nigula Vallavalitsuse 02.11.2023 korralduse nr 359 alusel korraldati avalik elektrooniline enampakkumine. Teatud vallavara võõrandamiseks olid ülevalla kodulehel ja veebilehel osta.ee. Enampakkumise tähtaeg oli 24.11.2023 kell 12.00. Osta.ee poolt 24.11.2023 koostatud protokollist selgus, et enampakkumine ei olnud edukas, kuna ei esitatud mitte ühtegi pakkumust.

• Vallavalitsus suunas uuesti volikogule vallale kuuluva hoonestatud kinnistu (Koidu tn 13, Kunda linn) uuele enampakkumisele panemiseks ning kinnistule uue alghinna määramiseks. Eelnevalt on kinnistu olnud kolmel korral avalikul enampakkumisel: ühel korral alghinnaga 150 000 eurot ja kahel viimasel korral alghinnaga 99 000 eurot. Enampakkumised nurjusid, kuna ei tehtud ühtegi pakkumist. Vallavalitsus on 2022. aastal tellinud vara hariliku väärtuse määramiseks hindamisakti OÜ-le It Kinnisvarabüroo Uus Maa (Ekspertarvamus nr 693/1022 VK, hindamisaruande kuupäev 14.10.2022). Selles hinnati vara

väärtuseks 80 000 eurot. Vallavalitsuse liikmete arvates võiks kinnistu kordusenampakkumisele suunata alghinnaga 80 000 eurot, kuid lõpliku alghinna määrab volikogu.

• Otsustati kolme isiku üldhooldusteenusele paigutamise.

• Otsustati muuta Vallavalitsuse 06.07.2023 korraldust nr 225 „Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutamine ja rahastamine“.

• Otsustati vastu võtta korraldus nr 393 „Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine“.

• Viru-Nigula alevikus asub Kunda tee 10a katastriruum, mis on moodustatud Kunda tee 10 katastriruumide jagamise tulemusena. Viru-Nigula vald esitas Keskkonnaministeeriumile taotluse nimetatud kinnisaja jagamiseks ning jagamisel moodustatava maaüksuse, ligikaudse pindalaga 188 m², tasuta võõrandamiseks vallale riigivara-seaduse § 33 lõike 1 punkti 1 alusel valla teede ehitamise ja korrahoiu korraldamiseks. Viru-Nigula vald taotles ärjalõiget RoadConsult OÜ töö nr T21021 „Riigitee 20 Põdruse–Kunda–Pada km 16,91-28,35 teelõigu rekonstrueerimise põhiprojekt“ alusel, mille eesmärgiks on olemasoleva maantee rekonstrueerimine ning vajaliku teemaa määramine. Maa-amet nõustus Kunda tee 10 kinnisaja jagamisega ning jagamisel moodustatava maaüksuse võõrandamisega Viru-Nigula vallale. Hindamisaruande järgi määras Maa-amet Kunda tee 10a katastriruumi harilikuks väärtuseks 320 eurot. Samas kirjas palus Maa-amet anda Viru-Nigula vallavalitsusel kirjalik nõusolek määratleda võõrandamis- lepingus Kunda tee 10a kinnisaja harilikku väärtusena 320 eurot ning tasuda võõrandamisega kaasnevad kulud (notaritasu ja riigilõiv).

Vallavalitsus andis korralduse omandada Viru-Nigula alevikus asuv Kunda tee 10a katastriruumi tasuta, kuid tasuda notariaalsete toimingute seotud kulud (notaritasu ja riigilõiv) ning nõustuti võõrandamislepingu määratlema nimetatud katastriruumi harilikku väärtusena 320 eurot.

• Vallavalitsus keeldus projektee-rimistingimuste väljastamisest Kalikülas Suur-Kaliküla ühistu 68 kinnistule aiamaa, ehitisealuse pinnaga üle 60 m² projektee-rimiseks.

Kehtiva üldplaneeringu kohaselt on Kaliküla suvilate piirkond kompaktses asustusega ala, mis on määratud detailplaneeringu kohustusega alaks. Üldplaneeringu punkti 2.2 kohaselt võib ühel maaüksusel paikneda maksimaalselt üks eluhoone. Käsitlaval kinnistul asub eelnevalt üks eluhoone – aiamaa. Taotleja poolt uue ehitise kavandamise asukohas asub abihoon – kuur. Võttes aluseks eelkirjeldatud ning EhS § 32 punkti 2, projektee-rimistingimuste taotlus ei vasta üldplaneeringule. Ei ole võimalik projektee-rimistingimusi aiamaa ehitusprojekti koostamiseks väljastada, kuna kinnistul on juba üks elukondlik hoone, samuti on kavandatavas asukohas üks hoone olemas.

• Otsustati väljastada ehitusluba Samma külas Pihlaka kinnistule puurkaevu rajamiseks.

• Otsustati väljastada ehitusluba Pikaristi külas Männiku kinnistule puurkaevu rajamiseks.

• Otsustati väljastada ehitusluba Kunda linnas Mäe 11 kinnistul mitteiluhoone, ehitisealuse pinnaga 453 m² osaliseks ümberehitamiseks. KEK Invest koostatud ehitusprojekti kohaselt teostatakse hoones ruumide osaline ümberehitus perearsti ja hambaarsti ruumideks.

• Kooskõlastati Vallavolikogu otsuse eelnõu vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohade koosseisu kehtestamise kohta.

Struktuurimuudatuste vajadus tulenes igapäevastest teenistuslikust vajadusest. Vallakantsel ei alla on plaanis luua lisaks üksi infotehnoloogია tugispetsialisti teenistuskohta. Töömaht selles valdkonnas on suur ning teenistuslik vajadus hõlmab lisaks ametiasutusele (vallavalitsus) oskuspõhist IT-tehnilist teenindamist ka kõikide hallatavate asutuste osas. Majandus- ja arendusosakonnas on ettepanek muuta ettevõtlusspetsialisti koht hanke-spetsialisti ametikohtaks. Lisaks on ettepanek muuta osakonnas järelevalvespetsialisti töökoht ametikohtaks, et spetsialist oleks võimalik täita ametniku ülesannete täitmine, viia läbi menetlusi ja teostada muid avalikku võimu teostavaid ülesandeid. Korrigeeritakse struktuuri ka varasemalt Vallavalitsuse poolt struktuuris tehtud muudatuste osas (05.04.2023 korraldus nr 98), millega muudeti sotsiaal-osakonna juhi ettepanekul sotsiaal-osakonnas sotsiaalkaitse- ja emnetusloospetsialisti ametikoht peretöötaja ametikohtaks ning vähendati sotsiaaltööspsialisti ametikohta ühe koha võrra. Ameti- ja töökohtade koormus ei suurene ehk teenistuskohade arv kokku jääb samale tasemele: ameti- ja töökohti 28, neist 20 ametikohta ja kaheksa töökohta.

• Otsustati jätta rahuldumata Igor Arefjevi esindaja Advokaadibüroo LMP Juhtivpartner/Vandeadvokaat Robert Sprengk esitatud vaie Viru-Nigula Vallavalitsuse 19.10.2023 korralduse nr 357 „Projektee-rimistingimuste väljastamisest keeldumise Viru-Nigula vallas, Tüüri külas, Laiakivi kinnistule üksiklamu projektee-rimiseks“ tühistamiseks ja projektee-rimistingimuste taotluse uuesti läbi vaatamiseks.

Projektee-rimistingimuste andmisest keeldumise on õigusliku alusena välja toodud EhS § 32 punkt 4 (projektee-rimistingimuste taotlus ei vasta õigusaktist või ehitise asukohast tulenevatele avalik-õiguslikele kitsendustele), mis antud juhtumil hõlmab ka sama paragrahvi punkti 2 sätestatud eht asjaolu, et projektee-rimistingimuste taotlus ei vasta üldplaneeringule ning võib rikkuda kolmanda isiku õigusi. Asjaolude täpsem kirjeldus on toodud Vallavalitsuse 07.12.2023 korralduses nr 399.

• Otsustati eraldada vallavalitsuse 2023. aasta reservfondist vahendid 5500 eurot majanduskeskuse personalikuludeks (koondamishüvitiseks) ning vahendid summas 5400 eurot Aseri perearstipunkti loomiseks ja ruumide korrastamiseks aadressil Kesktänav 22, Aseri alevik.

• Otsustati väljastada kasutusluba Kunda linnas, Laoplatsi// Lodu//Roostiku// Sadama tee 14a// 16b// 8b// L1// Sadama tn 1// 2// 3// 4// 5// Sadama tänav T1// T2// T4 kinnistutel laoplatside nr 13 ja 14 kasutamiseks.

seks.

• Otsustati tasuda veevaris kahjustada saanud korteri omanikule kahjude hüvitamiseks 2000 eurot.

Viru-Nigula vald päris osa korterist Kunda linnas aadressil Kasemäe tn 15 asuvas kortermajas. Kuna korter oli ühisomandis pärandaja endise abikaasaga, andis kohus vallale korralduse rakendada pärandaja endise abikaasa vastu see eelnevatud korteri teise osa suhtes hoiuemeetmeid kuni hoiuemeetme rakendamise aluste äralangemiseni. Pärandvara hoiuemeetme rakendamiseks anti Viru-Nigula Vallavalitsuse korralduse alusel korter üürile tähtajaga kuni 30.09.2023. Üürniku palvel tehti korteris remonttööd ning nende käigus tekkis ehitaja süül veevaris. Veetorstikut vee väljavoolamise tagajärjel ajavahemikul 11.09.-12.09.2023 tekkisid veekahjustused all asuvale korterile ja selle omanik esitas vallavalitsusele nõudekirja tekkinud kahjude hüvitamiseks. Viru-Nigula vallavalitsus on pärandvara hooldeajana kohustatud tasuma korteri müügist saadud vara arvelt varaga seotud kohustused ning varaga seoses jooksvalt tekkivad arved.

13. DETSEMBER

• Otsustati kooskõlastada Vallavolikogu minev eelnõu vallavara võõrandamine riigile.

Alates 2020. aastast käivad Viru-Nigula vallavalitsuse, Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi (edaspidi MKM), Transpordiameti ning alates 1. juulist 2023 ka Kliimaministeeriumi vahel läbirääkimised Kunda linna läbiva teelõigu ülemandmise riigi omandisse. Teelõik koosneb Selja teest, Rakvere maantee ning Jaama tänavast. Teelõik soovitakse üle anda riigi omandisse, kuna sellel toimub raskeveokitega kaubavedu Kunda sadamasse ja saabuva kauba transportimine Eesti erinevatesse sihtkohtadesse. Ka teiste suurte tootmisettevõtete, sh Estonian Cell AS ja puudufirmad, toodangu väljavedu toimub neid tänavaid pidi, seetõttu on nimetatud teelõigul raskeveokite osakaal pidevalt suur. Teelõigu heas seisukorras hoidmine nõuab lisaks plaanilisele hooldusele pidevalt täiendavaid hooldusi- ja remonditöid ning lisainvesteeringuid, mida vald ei suuda oma eelarvest teostada. Teelõigu ülemandmisel väheneks valla hoolduskulu, mis on vajalik tee seisunditaseme nõuet täitmiseks. Eelnevatud Kunda linna tänavaid kasutavad mitmed maakonna- ja kaugliinid. Riigi tugimantel 20 Põdruse-Kunda-Pada paiknevates teistes suuremates asumites – Essu külas ja Viru-Nigula alevikus – kuulub tee riigile, mistõttu ka Kunda linnas peaks vallavalitsuse arvates te kuuluma riigile. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium edastas kirjaga oma käskkirja eelnõu „Selja tee, Rakvere maantee ja Jaama tänav riigiteena riigile osaline omandamine“, mille kohaselt MKM nõustus Selja tee, Rakvere maantee ja Jaama tänav riigiteena tasuta riigile omandamisega lõigus kuni Uus-Sadama tee ristmikuni käskkirja eelnõu väljatoodud eelduste täitmisel ning keeldus Jaama tänav lõigu Uus-Sadama ristmikust kuni Kunda linna ida piirini riigile

omandamisest. Käskkirja eelnõu oli koostatud tuginedes riigitee tunnuste hindamise aruandele. Riigitee tunnuste hindamise aruandes on välja toodud põhjalikud selgitused, miks ei vasta Jaama tänav teelõik Uus-Sadama tee ristmikust kuni linna idapiirini riigitee tunnustele ja peaks ka edaspidi jääma kohalikuks teeks. Vallavalitsus on korraldanud Kunda linnas Selja tee, Rakvere maantee ja Jaama tänav munitsipaalmaast riigile ülemandmiseks sõidutee maaüksuse moodustamise, eraldades omaette maaüksusteks kohaliku kergliikluse jaoks vajamineva munitsipaalmaast. Vallavalitsus teeb ettepaneku võõrandada Eesti Vabariigile otsustuskorras ja tasuta Viru-Nigula vallas, Kunda linnas asuv munitsipaalomandisse kuuluv kinnisasi 20 Põdruse-Kunda Pada tee. Kliimaministeerium on oma kirjas juhtinud tähelepanu, et lõpliku haldusakti andmise eeldusena tuleb koostada Viru-Nigula vallavalitsuse ja Transpordiameti vaheline akt, kus on fikseeritud üleantavate teede vastavus/mittevastavus majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruses nr 92 „Tee seisundinõuded“ sätestatud nõuetele. Kinnisaja omandi üleandmise eelselt peavad olema asjaõiguslikult seadustatud sellel paiknevat maapealsed ja maa-alused tehnovõrgud, nii kolmandatele isikutele kui ka vallale kuuluvad. Tee seisukord peab ülemandmise ajal vastama avalikult kasutatava tee seisundinõuetele ning fikseeritud kahepoolse aktis. Pärast nimetatud tingimuste täitmist on võimalik rahuldada taotlus osaliselt, st otsustada Selja tee, Rakvere maantee ja Jaama tänav kinnistu tasuta riigile omandamisega lõigus kuni Uus-Sadama tee ristmikuni.

20. DETSEMBER

• Kooskõlastati volikogu eelnõu Viru-Nigula valla 2023. aasta III lisaeelarve vastuvõtmise kohta. Nii tulud kui ka kulud suurenevad 34 000 euro võrra.

• Kinnitati valla kultuurikeskuse töötajate koosseis (kokku 8,8 ametikohta) ja struktuur alates 1. jaanuarist 2024 järgnevalt: 1) direktor 1,0; 2) kultuurikorraldaja 2,0; 3) majapeenaine 1,5; 4) heli- ja valgustehnik 0,8; 5) tantsujuht 1,0; 6) orkestrijuht 0,5; 7) muuseumitöötaja 2,0. Eesmärk koosseisu muutmiseks tulenes vajadusest sõlmida tähtajatu tööleping tantsujuhiga. Senises koosseisus oli tantsujuhil vaid 0,2 kohta. Ettepanek oli suurendada kultuurikeskuse tantsujuhi ametikohta 1,0 (suurendada 0,8 koormuse võrra). Alates 1. jaanuarist 2024 on tantsujuhi ametikoht täidetud 0,4 kohta. Viru-Nigula vallas on rahvakultuuri järjepidevus vaikselt häibumas. Juurde ei ole tulnud laste ja noorte rahvatantsurühmi. Kultuurikeskuse 1,0 tantsujuhi ametikohta annab võimaluse pakkuda uutele potentsiaalsetele tantsujuhtidele alustada uute rahvatantsurühmadega.

• Otsustati osutada ja rahastada väljaspool kodu üldhooldusteenust kahele isikule.

• Otsustati kinnitada Viru-Nigula valla muusikakooli arengukava aastateks 2024-2028.

Arengukava oli eelnevalt avalikustatud kooli kodulehel, samuti

on selle heaks kiitnud kooli õppe-nõukogu, nõukogu ja hoolekogu. Arengukava määrab ära kooli arengu põhisuuna, eesmärgid, tegevuskava ja arengukava uuendamise. Põhiväärtus on muusika, traditsioonide hoidmine ja kaasajasse säilitamine; õpikeskkonna, -meetodite ja -vahendite pidev uuendamine, parendamine. Selleks, et jätkuvalt pakkuda soovi- ja võimetekohast muusikaharidust, peab analüüsima, uuesti eesmärgistama ja täiendama õppetameid ja suundi. Selleks, et toetada õpetajate arengut, on vaja võimaldada neil kursis olla uuemate suundumustega muusikamaailmas. Vaja on ka tösta digipädevust. Kooli missiooni edukaks täitmiseks on vaja kaasata õppeprotsessi ka õppuri kodu. Vajadus on arendada koostööd ka teiste huvigruppidega. Tegevuskava vaadatakse igal aastal üle ning vastavalt vajadusele muudetakse/täiendatakse.

• Seati sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Viru-Nigula vallas, Aseri alevikus asuvale üheksale maaüksusele. Maa-amet andis oma kirjava nõusoleku sundvalduse seadmiseks riigile kuuluvatele Nooruse tn 7 ja Aseriaru tee 1 maaüksustele.

Sundvalduse seadmise eesmärgiks on sundvaldusega koor-matavatele maaüksustele rajatav maakaabelliin, mille sundvaldusega koor-matav ala on maakaabelliini kaitsesöönd, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmisest kaablist ühe meetri kaugusel paiknevad mõtelised vertikaaltasandid, samuti alajaam, mille kaitsesöönd on kaks meetrit igas suunas. Taotluse aluseks on Stromtec OÜ poolt koostatud tööprojekt „Luha PEJ liitumine elektrivõrguga Aseriaru küla Viru-Nigula vald“ teostamiseks. Sundvaldused seati tasuta ja tähtajatult.

• Kinnitati hajaasustuse programmi 2023. aasta voo teetuse kasutamise aruanne 3610 euro suuruse teetuse kasutamise kohta. Teetus oli antud Siberi külas asuvalle Kanarbi-ku kinnistule kanalisatsioonistee-mi rajamiseks.

• Kunda linnas asub munitsipaalomandisse kuuluv Jaama tn 16 kinnistu (registrios number 1035131, katastritunnus 34501:009:0009, suurus 2574 m², sihtotstarve ärirmaa 100%). Viru-Nigula vald soovis nimetatud katastriruumi jagada kaheks katastriruumiseks selliselt, et ühele üksusele jääb hoone koos teenindusmaaga ja teisele parkla koos haljasalaga. Vastavalt Jaama tn 16 katastriruumise maakorralduskavale otsustati moodustada Jaama 16 ja Jaama 16b katastriruumid, maa sihtotstarveteks ärirmaa.

• Otsustati väljastada ehitusluba Kabeli külas, Saare kinnistule puurkaevu rajamiseks.

• Otsustati väljastada ehitusluba Samma külas, Oru kinnistule puurkaevu rajamiseks.

• Otsustati väljastada ehitusluba Pada külas, Kastelli kinnistule suvemaja, ehitisealuse pinnaga alla 60 m² ja kõrgusega üle 5 m, ehitamiseks.

• Otsustati väljastada kasutusluba Kunda linnas, Ehitajate 3 kinnistul hoolekandekeskuse lifti kasutamiseks. Ehitustööd on teostatud vastavalt Viru-Nigula Vallavalitsuse poolt 16.06.2023 väljastatud ehitusloale.

Margarita Lasmanis: arsti elukutse on ainus, mida olen soovinud

Aasta lõpus oli viimane tööpäev Aseri armastatud perearstil Margarita Lasmanisel, kes lahkus väljateenitud pensionile. Aasta alguses leidis ta kiirete asjatoimetuste kõrvalt aega vastata ka Viru-Nigula Valla Teataja küsimustele.

Olete arstiametis olnud üle 40 aasta. Mis teid nii kaua on selles ametis hoidnud?

Tegelikult olen arstiametis olnud juba üle 50 aasta, sellest üle 40 Aseris. Sündisin ja kasvasin Aseris ja lõpetasin siin keskkooli esimeses lennus. Pärast ülikooli lõpetamist olin alguses kirurg Saaremaal, seejärel Kiviõli haiglas. Siis pakuti mulle Aserisse 3-toalist kõigi mugavustega korterit ja tulin perega siia. Sel ajal oli meil siin koguni 25 meditsiinitöötajat, neist tehase tellisetehhis neli ja med punktis kaks, ülejäänud ambulatooriumis. Siin tehti ise ka kõik erakorralised väljakutsed, vahetused olid jaotatud kuue inimese (kaks arsti ja neli velskrit) vahel. Olin nii jaoskonnaarst kui ka ambulatooriumi juhataja.

Arstiamet on olnud minu kutsumus juba maast-madalast - see on olnud mul ainus soov. Minu vanaema oli Kiviõli haiglas sanitar, käisin seal tihti ja ei kujutanud teist elukutset endale ettegi. Minu matemaatika õpetaja oli küll väga imestunud, kuuldus, et valisin endale elukutse, millel matemaatikaga seost üldse ei olegi.

Kas ja kuidas on inimeste probleemid ajas muutunud?

Haigused on inimestel ikka samad, mis varemgi, ainult covid on juurde tulnud. Muutunud on tervishoiusüsteem. Varem sai igapäev ise vajadusel minna eriarsti juurde, nüüd käib suunamine perearsti kaudu. Praegu on palju parem diagnostika, uurin- guvõimalused on väga palju edasi arenenud. Kõik inimesed pääsevad nii eriarstide juurde kui ka uuringutele, ainult järjekor- dadega peab arvestama.

Kuidas praegusel viirusterohkel ajal oma immuunsüsteemi tugevdada?

Rohem tuleb värskes õhus jalutada. Praktiliselt kõik istuvad nüüd arvutites ja telefonides, tegelikult peaksid rohkem spordiga tegelema ja kaalus alla võtma. Liikumist on inimestel väga vähe ja sellest kõik probleemid algavad. Juba koolis on ülekaal väga suur. Aseris oli kunagi kehalise kasvatus- õpetaja kuulus treener Manfred Tõnisson, kõik inimesed tegelesid siis spordiga, iga päev olid meil kehalise kasvatus tunnid, käisime uisutamasa ja suusatamas.

Millise tundega lahkute arstiametist ja oma 1367-st patsiendist?

Hea tundega, et olen andnud tervishoidu oma panuse ning et on praksis kellelegi üle

anda ja inimesed ei jää arstiabita. Seni oli mul ainult töö-kodu-töö, asendajat ei olnud. Olen juba üheksa aastat pensionärina töötanud. Ei taha lahkuda hallide juuste ja kepiga. Tuleb õigel ajal minna ja noorema- tele teed anda.

Kuidas patsiendid sellele teadmisele on reageerinud?

Rahulikult. Nimistust on lahkunud vaid need, kes elavad Rakveres või kaugemal. Ka senised pereõed jäävad edasi Aserisse tööle.

Eestis on perearstide keskmine vanus 55 ja pool aastat ning see jätkab kasvamist. Pensionialiste perearstide osatähtsus on viimase kümne aasta jooksul samuti pidevalt kasvanud, ulatudes juba 28 protsendini. Järjest suureneb perearstia- jäävate nimistute arv. Mida esmatasandi tervishoiusüsteemis peaks muutma, et noored tahaksid perearstiks saada ja (eriti just) maapiirkonda tööle tulla?

Perearstisüsteem iseenesest on meil väga hea. Olen oma praksise majandamisega toime tulnud. Noortel on lihtsalt teised huvid ja Soomes suuremad palgad. Näiteks tean Aserist kahte inimest, kes on ülikooli arstina lõpetanud, aga nüüd töötavad Soomes. Ma ei tea, miks ei võiks maale tulla, ka siin on kõik käe-jala juures. Sa tunned kõiki patsiente, tead nende iseloomu, kodust olukorda, saad uuringutele saata jne. Ainus, millest ma puudust tundsin, on pe- diaatrist (st lastearst, toim). Inimestega, kes ülikoolis arstiks õpivad, tuleks perso- naalselt suhelda ja oma võimalusi pakkuda. Nagu mulle kunagi korterit pakuti. Iga inimese jaoks tuleb leida tema "präänik".

Mis teeb ühest tohtrist hea perearsti?

Patsientidesse ja oma töösse tuleb suhtuda südamega. Üldine on personaalne lähenemine. Kuigi vahel on raske, sest he-

listatakse õhtuti jne, tuleb oma tööd teha südamega. Mul on tegelikult olnud väga head ja rahulikud patsiendid. Pole olnud mitte ühtegi päeva, kus ma ei ole tahtnud tööle tulla. Mul ei ole probleeme olnud ei patsientide ega ka töökollektiiviga.

Mida edasi teete? On Teil mingeid huvialasid/hobisid, millega vabal ajal tegelete (arstiametist lõõgastusite)?

Mul on suur aed, tegelen spordiga - käisin aeroobikas, armastan väga tikkida - mul on palju ilusaid enda tiktitud maale kodus, mul on lapselapsed, mul on ka veel teine kodu Lätis. Mul on ka suur raamatukogu, tahaksin rohkem raamatuid lugeda, mitte olla ninapidi arvutis. Nii, et tegevust mul jätkub.

Teatavasti eraldas kohalik omavalitsus Teie järeltulijale perearsti Arsen Majurjani ettevõttele Tervisekeskus OÜ vajalikud ruumid Aseri Vabaajakeskusesse. Mis saab edaspidi Teile kuuluvast perearstikeskuse majast (Kooli 10)?

Olen natuke maad uurinud, huvitatuid pole leidunud. Veebruaris-märtsis panen maja müüki. Hoone teine korrus oleks väga hea kasutada turvakodu jaoks. Lisaks on siin suured apteegiruumid, kus asub veel eraldi suur saal jne.

Mida soovite oma järeltulijale (nimistu ülevõtvale arstile) ja patsientidele?

Soovin kõigile tervist ja jaksu.

Küsitles VNVT

Tervisekeskus OÜ arsti vastuvõtt Aseris Vabaajakeskuses (Kesktänav 22) jaanuaris:
23.01 kl 14-17
25.01 kl 10-13
30.01 kl 14-18

TEATED

Hajaasustuse programm avaneb taas

Hajaasustuse programmi 2024. aasta taotlusvoor on avatud 1. veebruarist kuni 1. aprillini.

Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused. Eesmärgi saavutamiseks toetatakse programmi- maapiirkondade veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi (viimast tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

TAOTLEJA PEAB VASTAMA JÄRGMISTELE TINGIMUSTELE:

- Taotleja alaline elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse. Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksu- võlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud. Projektil võib olla ka kaastaotleja(id), neile kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi. Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

- Maksimaalne toetus ühele majapidamisele on 6500 eurot. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka ajavahemikus 2019-2023 hajaasustuse programmi saadud toetuste summa veevarustusüsteemide-, kanalisatsioonisüsteemide-, juurdepääsuteede või autonoomsete elektrisüsteemide parandamiseks.

- Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest. Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest (sh 50% riigilt ja 50% KOV-ilt).

Taotlemiseks vajalikud dokumendid esitatakse allkirjastatuna paberil või digitaalselt kohaliku omavalitsusele hiljemalt 1. aprilliks. Täpsema info programmi tingimustest saab riigihalduse ministri 22.02.2018 määrusest nr 14 „Hajaasustuse programm“.

Vallavalitsuse kontaktisik on kuni keskkonnaspetsialisti tööle asumiseni planeerimis- ja maakorraldusspetsialist Marit Laast, tel 5757 0531, e-post marit.laast@viru-nigula.ee.

MTÜ Partnerid avab 1.-16. veebruar 2024. a esmakordselt vihmavarjuprojekti minivooru Taotlema ootame meie piirkonnas tegutsevaid MTÜ- sid, huvirühmi, sõpruskondi.

OODATUD ON PROJEKTID, MILLEGA SOOVITAKSE:

- Võimendada, anda lisaväärtust ja uut hingamist kogukon- nas juba toimivatele traditsioonilistele tegevustele ja sünd- mustele. Eeldame, et toetus annab võimaluse lisada senisele traditsioonilisele sündmusele või tegevusele uue nüansi, mis on mingil moel esmakordne ja uudne.
  - Ellu kutsuda uusi algatusi, mõtteid, ideid, mis rikastavad MTÜ Partnerid piirkonda kultuuri-, spordi- ja külaelu oma- näoliste sündmuste ja tegevustega.
  - Parandada omavahelist koostööd, kaasata rohkem kogu- konna liikmeid.
  - Tõsta MTÜ-de tegevusvalmidust ja nn sisemist energiat, et vältida sädainimeste läbipõlemist ning suurendada liikmete aktiivsust.
- Rohkem infot vihmavarjuprojekti "Särtsu juurde vol 1" mi- nivooru kohta <https://mtupartnerid.eu/dokumendid/taotlemi- se-tingimused/>

Võta meiega julgelt ühendust: info@mtupartnerid.eu 514 8775, 5553 9133

MTÜ Virumaa Koostöökogu (tegevuspiirkonda kuulu- vad Lügena vald, Vinni valla osana endine Rägavere valla geograafiline territoorium ja Viru-Nigula valla osana endine Aseri valla geograafiline territoorium) teavitab, et taotleb toetust meetmest 21.4.9.2 „Kogu- konna juhitud kohalik areng“ kohaliku tegevusrühma teotuse saamiseks ning tegevuspiirkonna ühisstratee- gia, aastateks 2023-2030 rakendamiseks. Strateegia elluviimist planeerime alustada jaanuaris 2024.

Ühisstrateegia rakendamisel kasutatakse „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023-2027“ sekkumise 8.4 „LEADER – kogukonna juhitud kohalik areng“ toetust ja Euroopa Sotsiaalfondi toetust.

Info taotlusvoorude avanemise kohta avalikustatakse kodu- lehkelüljel www.viko.ee ning tegevusrühma sotsiaalmeedias.

LÜHIDALT

Valla rahvastik vähenes aastaga 89 inimese võrra

Selle aasta 1. jaanuari seisuga elab Viru-Ni- gula vallas 5631 inimest, neist 2923 on nais- ed ja 2708 mehed. Võrreldes eelmise aas- taga vähenes elanike arv 89 inimese võrra.

Kunda linnas elab aasta alguse seisuga 2825, Aseri alevikus 1151 ja Viru-Nigula alevikus 272 inimest. Suurim küla on 119 elanikuga Rannu küla. Ojakülas elab 81, Kalikülas 56, Malla külas 52 ning Kan- guristi ja Pada külas mõlemas 50 inimest. Kõige väiksemad asustusüksused on kol- me elanikuga Pärna küla ning kaheksa ela- nikuga Marinu ja Nugeri külad.

Elanike arv vähenes mullu nii loomuli- ku iibe kui ka rände tõttu, mis mõlemad olid negatiivsed. Vallas sündis 32 last (14 poissi ja 18 tüdrukut), kuid suri 93 inimest, neist 43 meest ja 50 naist. Mujalt asus val- da elama 283 inimest. Neist 47 tuli välis- riikidest, 37 Tallinnast, 21 Rakveres vallast, 20 Rakvere linnast, 14 Tapa vallast, 10 Kohtla-Järvelt ning ülejäänud tulid mujalt. Vallast lahkus mullu mujale 311 inimest, neist kõige rohkem – 53 välisriikidesse. Tallinnasse lahkus 42, Rakvere linna 23, Tartu linna 16, Rakvere valda ja Vinni val- da mõlemasse 10 inimest, ülejäänud läksid mujale.

Allikas: rahvastikuregister

TASUTA ÕPPEPÄEV KOGUKONDADELE JA MTÜ-DELE

- ETTEVALMISTUMINE UUEKS TAOTLUSPERIOODIKS
- PROJEKTI EESMÄRKIDE SEADMINE
- SIHTGRUPPIDE MÄÄRAMINE
- OMA PROJEKTIIDEE VORMISTAMINE
- PROJEKTITAOTLUSEKS
- HÄID JA HALBU PROJEKTINÄITEID

LÄBIMIDAKS ANNEMAJ MÄGI INTERACT PROJEKTID & KOOLITUS OÜ

15.VEEBRUARIL 2024 SONDA KOGUKONNAMAJAS, LEMBITU 9 LISAINFO JA REGISTREERIMINE WWW.VIKO.EE

Mis tehtud, mis teoksil ...

VNVT uuris vallavalitsusest erinevate töövaldkondade röömude ja murede kohta. Kuidas on läinud ja mis ees ootab? Vastati kolmele küsimusele: 1. mis on läinud hästi, mille üle saab uhkust tunda; 2. mis teeb murelikuks, mida saab parandada; 3. mis on parasjagu teoksil ja tulekul?

Einar Vallbaum vallavanem

1. Olen uhke inimeste üle, kes meie valla erinevates asutustes töötavad ning igapäevaselt panustavad. Nende südamega tehtud töö aitab vallal areneda ning muutuda kõigi jaoks paremaks paigaks. Rõõm on näha, et aina rohkem inimesi naasevad oma kodukohta ning soovivad suurtest linnadest rahulikumas keskkonda pöörduda.

Püüame luua head tingimused kõigile elanikele ning taristu arendamine on selle juures väga oluline. Läbi raskuste on valmimas mõned projektid - Viru-Nigula kergliiklustee ja Kunda-Pada tee remont, mis aastaid murekohaks olid.

Saame uhkust tunda oma ilusate ja hoolitsetud randade üle ning Kunda rannaala arendus on saanud tunnustust ka üle-eestiliselt.

2. Murelikuks teevad mind riigi otsused, mis mõjutavad otseselt valla rahalist sisetulekut. See tekitab olukorra, kus me ei ole võimelised maksma inimestele töötasu nagu nad väärivad ning selle tõttu lahutatakse töölt.

Murelikuks on teinud ka mõned volikogu tehtud otsused seoses müümata jäänud kinnisvaraga.

Kindlasti on suur mure ka see, et Grossi pood ei tulnud Viru-Nigulasse.

3. Aseri ettevõtlusalal sai projektiraha. Kindlasti parandame tänavavalgustust Kundas ja Aseris. Aserisse tuleb uus perearsti keskus (Vabaajakeskusesse, remonditud ruumidesse) ja noored saavad uued ruumid. Kundas saab perearsti keskus uued ruumid päevakeskusesse.

Egle Järvepere finantsjuht

Finantsosakonnas on alati nii rõõme kui ka muresid. Minu valdkond on väga lai ja hõlmab kõiki teisi valdkondi.

1. Käsil on mahukad projektid, millest osa just lõpetatud ja osa töös. Rõõm on kui projektid saavad lisarahastust,

mida ka Viru-Nigula kergliiklusteele saime. Programmis jäi vahendeid üle ja meile oli juurde vaja. Tunnen heameelt, et väga keeruline aasta on seljaga. Uhke olen oma meeskonnaga üle finantsosakonnas, töö käib ladusalt, vahel komistame ja jääme ajahätta, kuid püüame üksteisele toeks olla. Oli meeltult väljakutseid, millest saime üheskoos üle.

2. Murelikuks teevad olukorrad, kui meeskond vahetub ja infopagas läheb minema. Tuleb hakkama saada poolikutega teemad ning uue meeskonnaga. Palju lisatööd ja kohustusi. Endiselt tuleks parandada infoliikumist, see on probleemne olnud ka varasemalt, kuid juba on näha edasiarenemist.

3. Finantsosakonnas on aasta algus üks keerulisemaid aegu. Lõppeb vana aasta, algab uue eelarve tegemine. Paralleelselt käib majandusaasta aruande tegemine. Vananenud korrad tuleb uuendada, mis on 2024 esimese poolaasta plaanide nimelkirjas. Töös olevate projektide lõpetamine, tuleb hakkama saada keeruliste tingimustega, märksõna on likviidsuse puudumine. Tuleb jälgida rahavoo- gusid ning planeerida tegevusi väga täpselt.

Arvo Pani

haridus- ja noorsootööjuht
Minu kureerida on Viru-Nigula valla haridus, noorsootöö ja raamatukogundus. Esmapilgul tundub, et kuidas võiks raamatukogud haakuda haridusega või noorsootööga. Tegelikult on see, et kõik need valdkonnad on omavahel väga tihe- dalt seotud. Laste, õpilaste ja noorte arengule tervikuna kaasaaitamisel on ka raamatukogu roll väga tähtis.

1. Hea meel on selle üle, et kõikide valdkondade vahel toimub asjalik koostöö. On arusaam, et meie ühisest tegevusest tõuseb kasu meie tuleviku- le, järelkasvule, valla arengule tervikuna.

2. Kui valla tasandil teeme asjalikku koostööd vallavalitsuse, volikogu, allastutuste,

lastevanemate ning teiste huvigruppidega, siis murelikuks teeb kohati suhtumine ja koostöö riigi tasandil. Kohalikele omavalitsustele pannakse järjest enam erinevaid kohustusi ning vastutust, kuid ressursid kaasa ei tule.

3. Kuna 2024. aastaga saab lõpu Viru-Nigula valla haridusvaldkonna arengukava, siis oleme alustanud uue arengukava koostamise protsessiga aastateks 2025 – 2028. Siin saavad lisaks koolidele, laste- taiale, noortekeskusele ning raamatukogule sõna sekka õel- da ka valla kodanikud läbi kogukondade (Kunda, Viru-Nigula, Aseri). Lisaks tellime valla haridusvõrgu sõltumatu uuringu, mis aitab meid arengukava koostamisel ning edaspidi vajadusel erinevate otsuste vastuvõtmisel.

Kairit Kaalest

sotsiaalosakonna juht

1. Otseselt uhkust ei oska tunda, kui, siis heameelt, et olen saanud konkreetsete juhtumite puhul inimesi aidata ka omal jõul. Heameel on, et saime hakkama hooldereformi tulekuga. Tubli tulemus oli 2023. aastal ka struktuurimuudatus- seaduse ja sotsiaalosakonna ametnikud olen paika saanud - koos seis koos ja osakond toimib. Veel võib nimetada valda vaimse terviseeenuse toomist, kus elanikel on võimalus saada tasuta nõustamist, „Kodud tuleohutuks“ projekti, kus neli majapidamist sai koostöös Päästeametiga tuleohutuks ning „Imeliste aastate“ projekti taaselustamist meie vallas. Aasta lõpul saime ka ligipääsetavuse tunnustused.

2. Murelikuks teeb hooldereformi eelarve osas, sest valla poolne panus on üle mõistuse suur. Samuti riigi poolt tulevad esialgsed teenused/toetused, mis kantakse ca aasta pärast KOV-i kohustusteks. Riigi ja KOV-ide vahelist koostööd tuleks parandada - erinevate reformide osas näen, et riigil tuleks suhelda praktikutega, sest tihti on teooria ja praktika väga erinevad. Muret

teevad pikaajalised töötud - inimestel tuleb leida motivatsiooni enda elukvaliteedi parandamiseks, mida me praktikas suuresi ei näe. Muret teeb ka spetsialistide puudus.

3. 2024. aastal jätkub vaimse terviseeenuse osutamise Viru-Nigula vallas, samuti „Kodud tuleohutuks“ projekt. Plaanis on osaleda veel paaris projektis, samuti parandada koostööd teiste ametiasutustega, KOV-ide jne vahel, sest mitu pead on mitu pead ja koos teeme paremini.

Minu palve valla elanikele on, et oleksime hoolivad teineteise suhtes ning teades/nähes elanikku, kes vajab abi, sellest meile julgelt teada annaksite, sest me ei saa aidata inimest, kelle abivajadusest me ei tea.

Piret Saul-Gorodilov

lastekaitse spetsialist

1. Lastekaitsele algas aasta raskelt, kuna kogunud spetsialist Helgi Luik otsustas pensionile jääda. Paar kuud oli koht täitmata, kuni aprillis töle asusin. Minu jaoks oli tegu uue ametiga, kus tuli viia end paljuga kurssi. Tutvusin paljude perede ning lastega, kes nõustamist ja tuge vajavad. Mõõdund aastal taaskäivitasime vanemlusprogrammi „Imelised aastad“, mis on 2-8 aastaste laste vanematele mõeldud ja osalejad jäid väga rahule.

2. Murelikuks teevad käitumisraskustega ja koolikohustust mitte täitvad lapsed. Kiidan vanemaid, kes teevad koostööd kooli ja lastekaitsega. Paraku leidub ka vanemaid, kelle oskused pole head ning koostöö spetsialistidega samuti ei suju. Teine ja kohati krõbedam lastekaitse mure on seotud sassis peresuhtetega, kus suurimad kannatajad on lapsed.

3. Lastekaitse ja haridusvaldkonna esindajad töötavad välja koolist väljalangemise ennetusmodelit. Ennetustööle tuleb igas mõttes rohkem rõhku panna ja „Imeliste aastate“ programmist üksi jääb väheks. Vanemad vajavad uusi oskusi ja teadmisi, vastavalt lapse

kasvamiseks. Plaanis on val- lalehes sisse viia rubriik „Lastekaitse spetsialist soovib!“, milles tutvustan vanematele võimalusi enesearendamiseks, lapsega parema kontakti leidmiseks ja teisi seotud teemasid.

Lembit Talli

majandus- ja arendus- osakonna juht

1. Hästi on see, et saab vajalikud tegevused tehtud, vallako- danikke ja teisi pöördujaid abistatud/nõustatud. Ei pea igapäevast tööd „uhkeldamise“ vääriliseks. Pole tavaks „uhkeldada“. Pigem on rahulolu, et näiteks said viimase kahe nädala jooksul kokku nelja riigihanke dokumendid ja hange- tega on alustatud.

2. Muret teeb see, et pea igapäevast tuleb „võidelda“ teostatud projektide rahasta- ja poolsete kahtlustuste, ette- heidete ja päringutega (taga- simakse nõude ähvardused). Kindlasti oleks saanud midagi teisiti (paremini) teha aga kuna ametnikud on nii tihti vahetu- nud, on järjepidevuse ja kom- petentsuse defitsiit. Tagantjäreli on väga keeruline teiste poolt tehtud õigustada või tegema- tajätmissi. Tuleks püüda vähendada personali kiiret vahetust.

3. Tööd on palju ja teoksil on kogu aeg midagi kiiret. Näiteks algatati hiljuti kohtuvaidlus. See on üks kriitilisemaid asju, millega tuleb väga hoolikalt tegeleda ja mis võtab palju aega.

Taristus spetsialist Veiko Hansar lisas, et otsime lahendust Kunda Mäe tänava sade- vet ärajuhtimise probleemidele - lahendus on olemas, kuid missuguses suurusjärgus, on veel lahtine. Plaanime jätkata Kunda ja Pada vahelise kerg- liiklustee ehitusega. Alustame Kunda tervisekeskuse ehitust aadressile Mäe 11.

Marit Laast

planeerimis- ja maakorraldusspetsialist

1. Hästi on läinud, et maa- reform hakkab lõpule jõudma. Kui peale valdade ühinemist oli vormistamata maauksusi ca 400 ning enamuse nendest Kunda linnas ja endises Aseri vallas, siis praeguseks on neid nn valgeid laike kaardil ca 50. Muidugi võiks neid veel vä- hem olla, aga hea meel on, et suur osa maid on vormistatud. Hea meel on, et meie vald ikka jätkuvalt osaleb hajaasustuse programmis, tänu millele saa-

vad paljud maapered endale kaevu, kanalisisoonisüsteemi või juurdepääsutee soetada.

2. Murelikuks teeb kaadri suur voolamine ja spetsialis- tide puudus. Uued töötajad ei kipu kaua paigal püsima. Valla töö on küllaltki keeruline, ei piirdu ainult kitsalt oma eriala- ga, vaid tuleb tegeleda kõikide probleemidega, sh ka nendega, mis ei ole päris erialased. See hirmutab ning minnakse otsi- ma tööd teistes asutustes, kus töö piirdu rohkem eriala- ga. Nii käivadki valla töötajad juba 60 ... 100 km kauguselt tööle, mis teeb tööle sõitmise aja pikaks. Võib-olla lahend- daks sellise olukorra paindlik tööaeg (osaline kaugtöö).

Murelikuks teevad maare- formi lõpetamata otsad. Kui suur osa maareformist on juba lõpetatud, siis järgi on jäänud keerulised juhtumid ja proble- lemid, mida ei saa lõpetada, kuna puuduvad omandiõigust tõendavad dokumendid, koha- ti puudub inimestel ka soov ja huvi maid vormistada.

3. Käsil on üldplaneeringu menetlemine. See on jõudnud juba lõpujärke, jäänud on ehi- tuskeeluvõõndide vähendamise protsess ning üldplaneeringu kehtestamine. Teoksil on ka Kunda linnas asuva Lähta la- geda detailplaneeringu menet- lemine, mille tulemusena saab linn juurde detailplaneeringuga kaetud elamukrunte. Plaanis on detailplaneeringuga kae- tud elamukrunte moodustada ka teistes valla piirkondades. Praegu on töös ka Kunda sa- dama detailplaneering, mille tulemusena laieneb sadama ala mere poole, ehitatakse juurde uusi sadamakaisid, suureneb kaubakäive.

Kristi Onkel

kultuurikeskuse direktor ja spordikeskuse juhataja kt

1. Hea meel on, et kultuu- risündmustel on jälle rohkem publikut. Spordikeskuse kõi- kides majades on külastatavus suurem kui eelmistel aastatel - inimesed hoolivad oma ter- visest!

2. Murelikuks teeb meie valla rahvatantsukultuuri jä- relkasvu puudumine. Otsime lahendust, kuidas rahvatantsu tuleksid/hakkaksid tantsima lapsed ja noored.

3. Jälgige sotsiaalmeediat ja reklaami - uusi ja põnevaid sündmusi/tegevusi on tulemas 2024. aastal, seda nii kultuuris kui ka spordis!

Kohaliku omavalitsuse ja elanike roll kriisides

Tänapäeval on tõsiasjaks, et kriise võib olla väga pal- ju erinevaid - kaob küte, side, elekter, vesi või hoo- pis midagi muud, mis meid kõiki rohkem või vähem puudutada võib.

Kui on tegemist ulatusliku krii- siolukorraga, siis see mõjutab kogu ühiskonda ja selle lahendamise peavad ühiselt panustama riigiasu- tused, kohalikud omavalitsused, ettevõtted ja elanikud. Kriisid mõ- dudavad leebelt üksnes siis, kui oleme valmistunud.

Kriisideks valmistumine on regu- leeritud nii hädaolukorra seaduse kui ka riigikaitse seaduse alusel, mis panevad paika erinevate osapoolte kohustused kriisideks valmistumise- ja lahendamiseks.

Kohalikel omavalitsustel on väga oluline roll kriisiolukordades - ko- hapeal esmaste ja eluks vajalike teenuste kättesaadavuse ja inimeste toimetuleku tagamine. Omavalitsus- sed on lähim tugi kogukondadele ja inimestele. Omavalitsuses juhib kriisiolukorra lahendamist kriisiko-

misjon, kuhu kuuluvad lisaks valla/ linnavalitsuse töötajatele ka elutäht- said teenuseid osutavad ettevõtted. Näiteks vee-ettevõtte, soojatootja, teede korrashoiu eest vastutavad et- tevõtted.

Päästeamet on saatnud kohalikele omavalitsustele järgnevad soovitu- sed kriisivalmisoleku tõstmiseks:

- Tagada taristu toimepidevus objektidel, mis on inimese elu ja terve seiskohalt olulised ja peavad kriisid toimima (hooldekodud, eri- hoolekandeadusused, haiglad, kooli- lid, lasteaiaid).
- Koostada omavalitsuse kriisiko- misjoni aktiveerimise ja kogunemise kord kriisi lahendamiseks.
- Planeerida kriisijaaja informatsiooni kogumise ja edastamise võimalused, mis toimiksid ka elu- tähtsate teenuste katkestuste tingi- mustes.
- Kaardistada eelnevalt info kriisi ajal vajalikest elutähtsate- ja teiste oluliste teenuse osutajatest sh. nen-

de kontaktidest, asukohtadest jne. (elektrivõrgu ettevõtted, ravimid, esmatarbekaubad, sularaha, kütus, ühistransport jne.)

- Valmistada ette ja teavitada inimesi kriisi ajal toimivatest kogune- miskohtadest ehk kerksuskeskustest omavalitsuse territooriumil, kus saab infot, nõu ja abi.
- Planeerida tegevused elanike evakueerimiseks ja (teiste omavalit- sustegi) evakueeritavate vastuvõt- miseks.
- Kaardistada vajadus ja sõlmida lepingud kriisi ajal vajaminevate vahendite rentimiseks, millega ta- গতakse elutähtsate- ja teiste oluliste teenuste osutamine (nt. generaatorid, teisaldatavad tualettruumid, joogivee jagamise vahendid, mobiilsed konteinerkatlamajad, trans- port jne).
- Kaardistada üksi elavad ning kriisi ajal ja -järgselt, abi vajavad elanikud.
- Kaardistada ning luua võrgustik kogukonna esindajatest, kelle kaudu edastada informatsiooni kriisi eel ja

ajal (nt. külvavanemad, korteriühis- tud, kogukonna- või asumiseltsid jne.).

Selleks, et kohalik omavalit- sus või muu kriisi lahendav asutus saaks elanikke keerulisel ajal toeta- da, on väga oluline, et elanikud pea- vad olema ise võimalikult hästi ette valmistunud.

Kriisideks valmistudes tuleks sil- mas pidades järgmist:

- Mida suurem on kriis, seda kauem jõuab kohaliku omavalitsuse või riigi abi sinuni.
- Ole valmis vähemalt seitse päe- va iseseisvalt hakkama saama.
- Tee koostööd kogukonnaga – naabrite, korteriühistu ja külaselt- siga.

Loe täpsemad käitumisjuhiseid www.olevalmis.ee ja lae alla Nais- kodukaitse väljatöötatud käitumis- juhiste äpp „Ole valmis!“.

Ära stressa, laadi alla OLE VALMIS! kriisiäpp.

Päästeamet

NAISKODUKAITSE

PÄÄSTEAMET

Aseri Noored Päästjad oskavad ohuolukorras tegutseda

Aseri Noored Päästjad ring loodi alguses MTÜ Aasukalda Maa ja Merepäästekomando juurde, nüüd toimetame MTÜ Looe all. Ringis osaleb 10-15 last-noort. Tegutseme põhiliselt Aseri Koolis. Suur osa meie tegevusest on seotud ennetus- ja teavitustööga ja igapäevategemisi rikastame erinevate väljasõitudega.

Kevadel korraldasime Aseri Kooliga koostöös sellist suurt üritust, nagu Ö:H:T:A. Öpi! Harjuta! Tea! Aita! Läbi praktiliste tegevuste said õpilased harjutada, kuidas ohuolukorras tegutseda. Erinevate olukordadega toimetulekuks oli oluline koostööoskus, ajaplaneerimine, suhtlemine ja kriitiline mõtlemine. Teemaatilisi töötubasid juhustisid ja harjutused koostasid meie vabatahtlikud partnerid: Aasukalda Maa ja Merepäästekomando, Kunda päästekomando, Eesti Punane Rist, MTÜ Virumaa Kalakaitse, Ida-Eesti pommirühm, Keskkonnaamet, Kodutütardel Viru ringkond, Naiskodukaitse Viru ringkond, SKA Ohvriabi, Aseri Kooli kehalise kasvatusõpetaja Aleksander (Transpordiameti töötuba) ja õpetaja Ave (keemia töötuba) ning Politsei- ja Piirivalveamet.

Suvel käisime Kunda ja Rakvere päästekomando sünnipäevadel. Noortega osalesime erinevates tegevustes ja teemapunktid, mis sünnipäevalistele pakuti. Sõime maitsvaid pankooke ja andsime edasi noorpäästjate õnnesoovid. Kaasa lõime ka Kiviõli päästekomando uue hoone avamisel, kus meil oli päris oma ülesanne. Päästeringi

Foto: kohtumine Mait Penjamiga.

noored tegid külastajatele päeva jooksul näomalinguid. Väiksemate noorpäästjate juhendamisel sai joonistada ja kividele maalida. Meie kasutusse oli antud terve komando õppeklass.

Sügisel kohtusime meeskonnavanema Mait Penjamiga Kunda päästekomandost. Mait rääkis veeohutusest ja koos sidusime põnevaid sõlmi, mis veele minekul selged peaksid olema. Tuletasime meelde praktilised võtted, kuidas tagada nii enda kui ka teiste ohutus vee ääres ja vee peal olles. Vaatasime erinevat liiki päästeveste, saime teada, kuidas endale just õiget vesti valida ja proovisime, missugune neist paremini selga istub.

Veel käis meil külas Kaili Jagant, kes on ise endine noorpäästja. Kaili on lisaks Sisekaitseakadeemias õppimisele endiselt aktiivne vabatahtlik. Rääkisime jää-

ohutusest. Koos kaalusime kuivi ja märgi riideid, arutlesime, miks on tarvis paar sammu ette mõelda ning vaatasime, kuidas päästa ohtlikus olukorras ennast ja teisi. Loomulikult rääkis Kaili ka politseinikuks õppimisest ja kutsus noorpäästjaid tudengivarjaks Sisekaitseakadeemiasse.

Enne jõule käisime Tallinnas Eesti Tuletõrjemuuseumis ja Kesklinna päästekomandos. Tuletõrjemuuseumis vaatasime iidvana kustutusvankrit, pisemad proovisid selga paraadvorime ja suurt elevust kogesime tutvudes majamaketiga, mille igas toas oli taasesitatud võimalik olusituatsioon. 1974. aastal asutatud Eesti Tuletõrjemuuseum oli esimene tuletõrje teemaline muuseum terves Nõukogude Liidus. Noorpäästja peab ka kultuuriliselt haritud olema ja sellega seoses külasta-

sime ka Piparkoogimaania näitust, mis oli seekord filmitemaalne ning Raekoja platsis olevat jõuluturgu.

Tänu Päästeameti toetusele on päästeringil olemas ka oma kriisivaru ja oleme täiendanud kriisikasti nii kuivtoidu, meditsiinivahustuse kui ka vajalike esmatarvetega (dünamo- ja päikesepatareiga raadio, tulepulk jms.).

Kriisivaru peaks olema igas kodus. Kas Sina oled juba oma kriisikasti üle vaadanud?

Kristel Allikmäe ringi juhendaja

Päästjad kutsuvad vabatahtlikke ühisvalvesse

Uhisvalves osaleb vabatahtlik päästja kutselise komando igapäevatoos. Nii saab vabatahtlik panustada ja osaleda päästesündmuste lahendamisel päästemeeskonna liikmena, arendades oma päästetöö alast vilumust ja oskuseid.

Ühisvalveteenistuses osalemise eelduseks on päästealased teadmised, mida saab omandada ise-iseisvalt HITSA Moodle keskkonnas. Teoreetilise koolituse läbimisele järgneb praktiline osa kutselises päästekomandos. Ainult vabatahtlikud päästjad, kes on läbinud I ja II astme koolituse, saavad osaleda ühisvalveteenistuses.

Vabatahtlik saab ise valida, millises kutselises päästekomandos ja kui tihti (kas näiteks 8-, 12- või 24-tunnises valves) soovib ühisvalveteenistuses käia. Päästeamet annab tööks ettenähtud riietuse. Vabatahtlikuks päästjaks sobivad vähemalt 18-aastased nii mehed kui ka naised.

Rakvere päästekomandos ühisvalves käiv Annika Kuuskla-Anger ütleb, et see

Karin Viitmaa ennetustööd tegemas. Foto: Päästeameti

on huvitav ja vaheldusrikas ning saab ennast piisavalt proovile panna. „Soovin anda rohkem tagasi ühis-konnale ja end ümbritsevatele inimestele. Vabatahtlik töö on üks nendest võimalustest,“ rääkis Annika, kes on valinud vabatahtlikuna ennetustöö lastega.

Vabatahtlik Konstantin Špak liitus vabatahtlike päästjatega Kohtla-Järve päästekomandos ja omandab samal ajal ka eriala. „Tahtsin nii-öelda köögi-poolega juba varem kokku puutuda ning olla abiks inimestele ja loomadele,“ ütles Konstantin. Ta on läbi-

nud juba suitsusukeldumise koolituse ja üha rohkem veendunud, et tahab saada kutseliseks päästjaks.

Päästeametis igapäevaselt tuleohutusjärelvalve inspektorina töötav Karin Viitmaa käib tööst vabal ajal ühisvalves Rakvere päästekomandos. „Mina käin ühisvalves eelkõige seetõttu, et see viib mind igapäevasest rutiinist välja ja annab võimaluse 24 tundi elada tavapärasest täiesti teistsuguses maailmas,“ selgitas Karin. Teda motiveerib ühisvalves käies teadmine, et saab oma valdkonnapõhiste teadmistega

olla kasulikuks lüliks vahetuse inimestele. „Lisaks annab valves käimine suurepärase võimaluse sidustada ameti erinevaid valdkondi. Igapäevaselt inspektorina töötades ei teadnud ma varem päästjate argipäevast eriti palju - milline on nende päevakava, millist väljaõpet nad teevad, kuidas lahendavad sündmusi ning kui palju tegelevad ennetustööga. Ehkki see ongi päästjate töö, võib mind väga, et kui kellad käivad, ollakse saajaprotsendiliselt valmis kõige-geks, mis võib ees ootamas olla,“ rääkis Karin ja kinnitas, et vabatahtlikuna ühisvalves käimine on täiesti kindlalt tema lemmikhoobi. Nii Karin kui ka Annika on läbinud suitsusukeldumise koolituse ja omavad nüüd õigust teostada tulekahju korral suitsusukeldumist.

Kui tahad veel täpsemalt teada ühisvalve kohta, uuri: <https://ohutusportaal.paasteamet.ee/volunteer/>. Ära mõtle pikalt, tule liitu vabatahtlike päästjatega!

Vilve Kirs

Päästeamet, päästetöö büroo peaspetsialist

SPORT

Kalev Pagar taas maakonna meister

Kolmandat aastat järjest saavutas Lääne-Viru maakonna meistritiitli males Kalev Pagar 19 punktiga. Teiseks tuli Daniel Kikkas 18,5 ja kol-

mandaks Tanel Kadai 17 punktiga. Turniiril osales 21 maletajat.

Aasta lõpus selgusid meie valla parimad lauatennisistid

Lauatennisistid lõpetasid liikumisaasta 28. detsembril valla parimate väljasegitamisega, tulised pinksilahingud toimusid Aseri Vabaajakeskuses hili-sõhtuni.

Naiste seas võidutses Reelica Hanson, teiseks tuli Tatjana Tšistjakova ja kolmandaks Valerie Lonski. Meestest osutus parimaks Artur Koptelkov, teise koha saavutas Janno Malm ja kolmanda Veljo Mõek. Paarismängus tulid võitjateks Rebecca Hanson – Valerie Lonski, tei-

seks Tatjana Tšistjakova – Darina Kansa ja kolmandaks Reelica Hanson – Aleksander Tuhkanen.

Noorte seas oli tüdrukutest parim Darina Kansa, teiseks tuli Keitriin Peetso ja kolmandaks Sonja Dorožkina. Poistest võidutses Karl-Markus Kepart, teise koha saavutas Markus Küttim ja kolmanda David Torgašov.

Kaire Kutsar

Meie lauatennisetüdrukud alustasid uut aastat edukalt

6. jaanuaril toimus Viljandis ELTL TIBHAR LASTE GP sarjavõistluse 4. etapp 123 võistleja osavõtul, kus N11 võistlusklassis saavutas Darina Kansa esikoha ja N15 seas Valerie Lonski kolmanda koha. Mõlemad hoiavad hetkel oma vanuseklassis üldkokkuvõttes esikohta. Tubliht mängisid ka Angela Laidinen, kes

peale neljandat etappi on N15 vanuseklassis teisel kohal ning Keitriin Peetso, kes hoiab N11 vanuseklassis kolmandat kohta.

Järgmine selle võistlussarja etapp toimub 27. jaanuaril kell 11.00 Aseri Vabaajakeskuses.

VNVT

Meie noored korvpallurid olid aastalõputurniiril edukad

28. detsembril Rakvere Spordikeskuses toimunud aastalõpu paaristurniiril korvpallis osalesid ka korvpalliklubi „Viru-Nigula Hundi“ kasvandikud Silvester Leppik, Kasper Järvi, Roman Järvepere ja Sebastian Noormaa. C-vanuseklassis (sünd 2011-2012) osales 14

võistkonda. Silvester ja Roman võitsid teise koha, Kasper koos oma tiimikaaslase Kaspariga saavutas kolmanda koha ning Sebastian oma tiimikaaslase Oskariga saavutas V koha. Kokku osales turniiril viies vanuseklassis kokku 61 võistkonda.

Saavutasime omavalitsuste sammuväljakutsel silmapaistva kolmanda koha

Koos suure liikumisaastaga jõudis lõpule ka kohalike omavalitsuste sammuvõistlus. FitSphere äpis aset leidnud populaarsest omavalitsuste sammuväljakutse sarjast võitis üle Eesti osa 6 859 sammujat, kes kogusid väljakutsetega kokku muljetavaldavalt 1 206 561 420 sammu.

See on võrdne 23 ringi ümber maakera jalutamise või Kuuni ja tagasi jalutamise või 1220 ringi ümber Eesti jalutamisega.

Oma vallas kaasasime kahe väljakutsega kokku 249 elanikku, kes omakorda kogusid 52 872 897 sammu! Keskmiseks ühe elaniku päevaseks sammuhulgaks kujunes Viru-Nigula vallas 7903 sammu, mis tõi meile suurepärase kolmanda koha!

Väljakutsest võttis osa 22 Eesti

valda ja linna, kes korraldasid aasta jooksul kokku 43 sammuväljakutset. Kõige aktiivsem omavalitsus oli Alutaguse vald (sammude hulk ühe elaniku kohta 8443), kellele järgnes Järva vald (7958).

Sammuväljakutse on suurepärase näide sellest, kuidas terviselikud harjumused ja ühised eesmärgid võivad luua positiivseid muutusi nii individuaalsel kui ka kogukondlikul tasandil. FitSphere on füüsilist aktiivsust premeeriv mobiilirakendus, mille eesmärk on motiveerida Sind olema füüsiliselt aktiivsem. Tänu suurele huvile ja omavalitsuste aktiivsele pealehakkamisele korraldatakse sammuväljakutsete sarja ka käesoleval aastal.

Allikas: <https://thefitsphere.com>

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Põhjakeskuse kõrval
5358 9999

AVATUD IGA PÄEV

Sõidaauto alates 29.-

Liiklemine talvel

Estis on neli aastaaega ja sellest johtuvalt peame liiklema väga erinevates tee- ja ilmastikuoludes.

Selle aasta talv pakub kuhjaga väljakutseid nii jalakäijatele kui ka autojuhtidele ja ka „hulljulgetele“ jalgratturitele. Mida saame ise teha, et need väljakutsed võimalikult kergelt ületada?

SOOVITUSED JALAKÄIJALE JA JALGRATTURILE

• Kuna pimedat/hämarat aega on praeguses päevas väga palju, siis tee oma ohutuse huvides end autojuhtidele võimalikult nähtavaks, taustast eristuvaks – eelistada erksavärvilist riietust, pane külge mitu helkurit, nt kummalegi keha poolele üks. Veendu, et sinu helkurid on juhile hästi nähtavad, et need ei jää käe või koti või hõlma alla varju. Enne kui astud uksest välja keeruta enast peegli ees. Kui terve ringi vältel näed oma helkureid peeglist, siis on hästi.

• Kasuta lisaks helkurile ka muid enda nähtavaks tegemise võimalusi – helkurmaterjalist poekott ja seljakott, traksid, vihmavari, kindad, jope, saapapaelad jne. Käsitööpoed müüvad helkurniiti ja -lõnga millest saab teha nt müte, salle, kindad jne. Poodides on müügil ka helkuraeroosole kangale, metallile ja lemmikloomadele, mida on mugav pihustada nt jalgrattaraamile, lapsevankri ratastele, rõivastele, jalatsitele, seljakotile, kiivriks jne. Veel on olemas eri kuju ja suurusga helkurkleebised, kangale triigitavad helkurkangast kujundid, helkurteip. Avastamist ootavad veel helkurprossid ja käsitööhelkurid, LED-kõrvärõngad, helkurribadega kodumaine rõivadisain ja palju muud põnevat.

• Jalgratturina veendu, et sinu rattal on ees valge ja taga punane helkur ning tuli ja kodarahelkurid. Puhasta need kindlasti enne sõitma minekut ära. Kas teadsid et jalgratta kodaratele on olemas efektsed, lihtsalt paigaldatavad sertifitseeritud pulgad, mis helgivad

Ka lemmikloomad võiksid olla liikluses nähtavad.

360 kraadi?!

• Kui teed on libedad, siis on oht libastuda ja kukkuda. Selle vastu aitavad spetsiaalsed libemisvastased tallad (naeltallad/jääkassid), mida on lihtne saabastele peale tõmmata. Sellisest kingitusest tunneksid kindlasti rõõmu väarikamas eas pereliikmed.

• Lapsevanemad, tehke paremini märgatavaks ka lapsevankrid ja -kärud – spetsiaalsed lapsevankritele mõeldud helkurid või helkurribad külge, helkurkleebised nt ratastele, helkurmaterjalist või -ribadega vihmakate.

• Kelgutamine ja lapse kel-

gul vedamine on toredad tegevused, kuid ka neid tehes tuleb mõelda ohutusele. Veendu, et kelk oleks autojuhtidele nähtav – ka kalgule võib kleepida külge helkureid ja helkurribasid. Eriti oluline on see teeületusel.

• Lumi, hanged, jää ja libedus võivad muuta sõiduteeäärsetel kõnniteedel laste kalgul vedamise omamoodi ohtlikuks – sõiduta last vaid kõnniteel kust kelk ei saa sõiduteele libiseda või ümber minna nii, et laps kukub sõiduteele.

• Hoolitse ka oma lemmikloomade eest – poodides on müügil erinevaid lemmikutele mõeldud helkurtrakse, vilku-

Eeskujulik jalgrattur. Fotod: Transpordiamet

reid, LED-tuledega ja laetavaid kaelarihmuni ning helkurmaterjalist veste ja ripatseid. Oma lemmiku nähtavaks tegemine on oluline, et teda näeksid nii autojuhid kui ka kergliiklejad.

• Kui teede ääres on kõrged lumehanged, siis arvesta, et jalakäijana on autojuhil sinde nende varjus raskem märgata. Eriti aktuaalne on see just laste puhul – lapsevanemad, palun rääkige sellest oma lastele.

SOOVITUSED AUTOJUHILE

• Et saaksid nautida sõitu nii päikselise ilma kui ka kottipimedusega, lisaks veel talvele

omase lume, lõrtsi ja jääteega, valmistu ette nii:

• Varu aega ja stardi sihtkohta aegsasti. Sõit olgu pigem rahulik ja turvaline, kui et hiline mis hirmus kiirustamine. Kui teoolud ja nähtavus on aga väga halvad ning sõitu saab järgmisele päevale edasi lükata, siis otsusta pigem viimase kasuks.

Teooludega saad eelnevalt tutvuda siin: www.tarktee.ee ja www.transpordiamet.ee/teeilmajamaad-ja-kaamerad

• Hoiatage tee- ja ilmastikutingimuste vastavat piisavat piki vahet, mis võimaldab vältida otsasõitu ees ootamatult pidurdanud või seisma jäänud sõidukile. Asulavälisel teel on selleks vähemalt kolm sekundit. Siis jääb ootamatustele reageerimiseks piisavalt maad. NB! Talvel on veel omane musta jää tekkimine, mida ei pruugi kohe märgata.

• Eestis on 1. detsembrist kuni 1. märtsini lubatud sõita vaid spetsiaalselt talvisteks oludeks mõeldud naast- või lamellrehvidega, mille mustri jääksügavus on minimaalselt 3 mm. Veendu, et sinu auto talverehvid on piisava mustrisügavusega. Hooaja alguses võiks mustrit järel olla vähemalt 5–6 mm.

Kas teadsid, et meil võib kasutada ainult neid lamellrehve, millel on kolme mäetipu ja lumehelbe märgis?

Jäänäelad.

• Kontrolli aeg-ajalt, kas kõik sinu sõiduki tuled töötavad. Kõige lihtsam viis tuled kontrollimiseks on suunata valgusvihk siledale pinnale, nagu hoone sein või uks ning kui laternate valgusvihi kõrgus on ühesugune, siis on tuled korras. Juhul, kui need näitavad erinevalt, tuleb lasta tuled korda teha. Autot puhastades kannu erilist hoolt just tuled puhtuse eest – juhi nähtavust halvendab kõik mis on tuledele pidama jäänud – pori, lumi ja jää.

• Puhasta auto aknad nii seest kui väljast. Auto sisemise niiskuse ja aknaklaaside jäätmise vastu pakub leevendust spetsiaalne salongi niiskuseimaja. Väga lihtsalt annab akendelt niiskust eemaldada mikrofiiberlapiga.

• Kaitse lukke ja tihendeid jäätmise eest. Uste lukke tuleb aegajalt õlitada, et need töötaks. Tihendeid mäari silikooniga, et need ei jäätuks. Hea nipp – kui midagi on kinni jäänud, siis kõige kiirem ja käepärasem vahend selle sulatamiseks on talvine klaasipesuvedelik. Hoiatage alati pagasiruumis üks kanistritäis varuks!

• Veendu, et sul on autos olemas ohutusvest, jääkaabits ja pika varrega hari. Ka paar sooje kindaid, puksiirkõis, taskulamp, lühikesse varrega labidas, joogivesi ja pakk päikleid ei teeks paha.

• Kui sõidu ajal tee- ja ilmastikuolud muutuvad – nähtavus jääb nt tuisu tõttu pea olematuks, siis jää pigem mõneks ajaks seisma. Nt sirge lõigu teeserva või bussipeatuse boksi (lülita kindlasti sisse ohutuled) või veel parem – keera sisse mõnda parklasse. Jätka sõitu kui oled veendunud selle ohutuses.

Diana Okas
Transpordiamet

Kokkuvõtte Rahandusministeeriumi valdkonnas jõustunud seadusemuudatustest

TEISE SAMBA MAKSETE SUURENDAMINE

Käesolevast aastast saab hakata esitama avaldusi, et 2025. aastast tõsta brutopalgast tehtava teise pensionisamba makse määr 2%-lt 4% või 6%-ni.

Maksemäära tõstmine on vabatahtlik, kuid see on hea võimalus täiendavalt teise sambasse panustada. Selleks, et uus maksemäär jõustuks 2025. aastast, tuleb avaldus esitada hiljemalt novembri lõpuks. Uus määr kehtib seni, kuni pole tehtud avaldust selle muutmiseks. Maksemäära saab vajadusel muuta kord aastas. Novembri lõpuks esitatud avalduse puhul hakkab uus määr kehtima järgmisest aastast, detsembris esitatud avalduse puhul ülejäämisest aastast.

Maksemäära suurendamine ei mõjuta sotsiaalmaksu arvelt teise sambasse laekuvat raha ja

see on kõigi variantide puhul jätkuvalt 4%.

KÄIBEMAKSUMÄÄRA TÕUS

Üldine käibemaksumäär tõuseb 20%-lt 22%-le. See toob kaasa kaupade ja teenuste kallinemise 1,67% ning mõju inflatsioonile ulatub 2024. aastal 1,4%-ni.

Tuludeklaratsioonide maksusoodustuste kaotamine 2024. aastast ei saa füüsilised isikud enam maksustatavast tulust maha arvata täiendavat maksuvaba tulu laste ega abikaasa eest ning arvestada ka eluasemelae- nu intresse. Mahaarvamisi saab veel teha 2023. aasta eest esitatavas tuludeklaratsioonis.

TÕUSE MINIMAALNE SOTSIAALMAKSU KOHUSTUS

Sotsiaalmaksu maksmise aluseks olev kuumäär tõusis 654

eurolt 725 euroni ehk sotsiaalmaksu minimaalne kohustus saab töödandja jaoks olema 239,25 eurot kuus.

AKTSIISIDE TÕUS

Alkoholi- ja tubakaaktsiis tõusid 5% ja muutusid erinevate hasartmänguliikide maksu- määrade. Lisaks tõuseb 1. maist kütuseaktsiis 7%, maagaasiaktsiis 20% ja elektriaktsiis 45%. Peale 2020. a ajutist langetust hakkavad järgmisest aastast järkjärgult tõusma ka kütuse- ja elektriaktsiisi määrade.

PLATVORMIDE ARUANDELKOHUSTUS

Veebiplatvormid hakkavad Maksu- ja Tolliametile esitama teavet nii platvormi vahendusel tegutsevate isikute kui ka nende teenitud tulu kohta. Info edastatakse kord aastas ja esimest korda 2024. aasta jaanuaris 2023. aastal teenitud tulude kohta.

MAKSETEENUSE PAKKU- JA TEABEKOHUSTUS

Makseteenuse pakkuja peab edaspidi säilitama ja edastama maksuhaldurile andmeid piiriüleste maksete kohta. Info maksete saajate kohta tuleb edastada siis, kui maksete koguarv ühe makse saaja kohta ületab 25 makset kvartalis. Infot kogutud andmete kohta hakatakse vahetama Euroopa Liidu maksuhaldurite vahel keskse elektroonilise makseteabe süsteemi CESOP kaudu ja see aitab kaasa piiriülese e-kaubanduses pettuste vähendamisele.

VANADUSPENSIONÄRI MAKSVABA TULU

Keskmine vanaduspension tõusis 776 euroni kuus ehk 9312 euroni aastas ja samale tasemele ka pensioniealiste maksuvaba tulu. Viimase suurust ei mõjuta vana-

duspensioniealise inimese sissetulek.

VIRTUAALVÄÄRINGU TEENUSEPAKKUJATE INFOKOHUSTUS

2024. aastast peavad Eestis tegutsevad virtuaalvääringu teenuse pakkujad edastama Eesti Pangale ja Rahapesu Andmebüroole regulaarselt andmeid oma tegevuse, hoolsusmeetmete, osutatud teenuste ning varade ja kohustuste kohta. Regulaarne aruandlus võimaldab ajakohastada sektori riskipilti ning Rahapesu Andmebürool kiiremini ohtudele reageerida, samuti võtta operatiivsemalt kasutusele riske maandavaid meetmeid.

KÕRGEMATE RIIGITEENIJATE PALGATÕUSU VÄHENDAMINE

Seadusemuudatuse kohaselt on järgneval neljal aastal pea-

ministri ja ministrite, riigikoh- tu liikmete, riigi peaprokurö- ri, riigisekretäri, ringkonna-, maa- ja halduskohtu kohtuni- ke, riikliku lepitaja ning soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku ettenäh- tud palgatõusu poole väiksem, kui vastav indeks muidu ette näeks. Kui muidu oleks mi- nistrite palk tõusnud 2024. aastal 11%, siis nüüd tõuseb see 5,5%.

Muudatus mõjutab ka neid riigiteenijaid, kelle palk on seotud kõrgemate ametnike palgaga: kantslerid, riigipro- kurör jt prokurörid, kohtuni- kuabid ja -juristid, riigihange- te vaidluskomisjoni liikmed, töövaidluskomisjoni juhata- jad. 2028. aastal taastub seni- ne ametipalkade arvutamise kord.

Allikas: Rahandusministeerium

Nutikas vidin võib päästa eaka või liikumisraskustega inimese elu

“Saime Koduanduri nutividinalt liikumatuse häire Mustamäel elava proua kohta. Viking Security proovis kolm korda tulutulit kliendile helistada. Kui ta ei vastanud, tehti kõne kontaktisikule, kes palus minna prouat vaatama. Patrullide saabudes tuli välja, et naisterahvas on paljalt esiku põrandal ja väga halv seisundis. Viking kutsus hädasolijale kiirabi, kes viis ta haiglasse.”

See on vaid üks näide kodus juhtunud õnnetusest, mis tänu targa tehnoloogia ja turvafirma koostööle hästi lahenes. Kõik kukkumised paraku nii õnnelikult ei lõpe.

Statistikaameti analüütik Henry Lass ütles möödunud aasta detsembris ERR-ile, et juhuslik kukkumine oli mullu levinum surmapõhjus kui terve aasta avariid, uppumised ning tuleõnnetused kokku: “Viimase kümne aasta jooksul on kukkumise tõttu surnud 1411 inimest,” lisas Lass, kelle sõnul on see surmapõhjusena ka viimase kümne aasta jooksul levinum kui avariid, uppumised või tuleõnnetused. Seetõttu selgitame alljärgnevalt, miks inimesed enda kodus kukuvad ja mida saab selle ärahoidmiseks või tagajärgede leevendamiseks ära teha.

MIKS INIMESD ENDA KODUS KUKUVAD?

Kukkumise põhjuseid on mitmeid, alustades näiteks vanusest. Vananedes hõrenevad inimeste luud ning liigeste lihased ja liikuvus vähenevad. Lisaks halvneb ka meeleeelundite töö (kuulmine ja nägemine), mille tõttu võib olla keerukam näha takistusi liikumisteel. Vanusega võivad tekkida ka tasakaaluhäired ja peeringlus, mille tõttu on liikumine ja püsti seismine raskendatud ning eakate kukkumine võib tulla täiesti ootamatult.

Terviseiga seonduvad põhjused võivad aga kukkumise esile kutsuda igas eas – näiteks teriserikke, insuldi või infarkti tagajärjel ning ka erinevate ravimite koosmõjul võib esineda

nii peapööritust kui tasakaaluhäireid. Insuldi üheks sümptomiks on liikumatus ja üheks iseloomulikuks tunnuseks ka kehaosade halvatus, mis võib ulatuda jalgade liikumise eest vastutavatesse kehaosadesse. Ka Parkinsoni tõve iseloomulikeks nähtudeks on nii liigutuste muutumine aeglaseks ja kohmakaks kui ka käte ja jalgade värin. Osal patsientidest esineb ka tasakaaluhäireid. Kõikide eelmainitud tegurite tagajärjel on inimese liikumine raskendatud, mistõttu on ka kukkumiste risk suurem.

Suure osa kukkumiste põhjustest moodustavad ka liikumist takistavad objektid kodus. Lahitud oleval juhtmed ja põrandal külge kinnitatud vaipade ääred võivad olla põhjuseks, miks inimene kodus kukub. Samuti on ohuteguriteks ka esemed, mille kõrgelt kätte saamiseks peab kasutama näiteks tooli abi, millelt on kerge libiseda või kukkuda.

MILLISED ON KUKKUMISE TAGAJÄRJED?

Kõige sagedasemaks tagajärjeks kukkumiste puhul on erinevad vigastused. Enim esineb inimestel nii luumurde kui ka peaju traumaat, kõige halvema stsenaariumi puhul võib varem täiesti tervest inimesest saada voodihaige. Kõrges eas on tekkivate vigastuste risk ja osakaal suurem ning inimene võib vajada peale kukkumist pikalt haiglaravi või sattuda hooldekodusse.

Tekkinud tüsistustega võivad kaasneda suured ravikulud, et inimese heaolu tagada ning tema kukkumisele eelnev seisund taastada. Kahjuks võib aga kukkumine mõjutada inimest ka nii tugevalt, et kukkumise tulemusel ta meie seast lahkuks.

KUIDAS KUKKUMISI ENNETADA?

Kuna päästjad käivad sageli väljakutsel, kus üksi elavad vanemad inimesed on kodus kukkudes viga saanud, soovib Päästeamet kodusid kohandada nii, et kukkumist ennetada ja selleks oskavad nõu anda ka sotsiaaltöötajad.

On mitmeid lihtsaid asju, mida iga inimene saab teha, et kukkumiste riski vähendada.

Esmalt tuleks kodu kriitilise pilguga üle vaadata ning eemaldada kõik võimalikud kukkumiskeskkonnad. Lahtised juhtmed tuleks peita või panna kokku ühte kohta nii, et need liikumisteed ei takistaks. Lisaks on oluline vaipade ääred kinnitada põrandal külge ja asetada vajalikud esemed kodus madalamale nii, et inimesel poleks vajadust kõrgelt asjade kätte saamiseks abivahendeid kasutada. Ka üldiselt tuleks üle vaadata, et liikumisteed oleks kodus vaba ja teele ei jääks liikumist takistavaid esemeid. Kui kodus on trepp, siis on oluline parandada kõik lahtised või ebaühtlased trepiastmed ning veenduda, et trepi kogupikkuses oleksid olemas korralikus seisus käepidemed. Vannitupa tuleks paigaldada tugipuud ja käetoed ning vannid või dušinurga põrandale libisemisvastane kummimatt.

Eaka lähedase puhul on oluline teda igapäevaste toimingute puhul abistada ning võimaluse korral suurendada tema liikumisaktiivsust. Liikumine aitab kõrges eas hoida lihased ja liikuvuse paremas seisus ning seeläbi on võimalik ennetada vanusega kaasnevaid liikumisraskuseid, mis kukkumist põhjustada võivad. Liikumise raskuste puhul tuleks inimesel kasutada liikumisabivahendit, et turvalisemalt enda kodus ringi liikuda.

KODUANDURI JA KODUNUPUGA EI JÄÄ ÜKSI ELADES ABITUSSE SEISUNDISSE

Teatavasti armastavad eakad tuttavat ja kodust ümbrust ning ei taha kellelegi koormaks olla. Kodu pakub neile turvalisust ja rahu. Samas ei pruugi vanemad tajuda enda füüsilise võimekuse langemist, mistõttu pole kodu alati mitte kindlus, vaid hoopis koht, kus õnnetus võib jääda pikalt märkamata. Sattudes üksi elades hätta, pole alati võimalik haarata telefoni ja kiirabi kutsuda või lähedasele helistada. Mis oleks, kui

sellistes olukordades tuleks abi automaatselt, ilma abivajaja helistamiseta. Jah, see on nüüd võimalik! Kuidas?

Koduandur on vaikne abimees seinal või riulil, mis teavitab kontaktisikut lähedase liikumatusest. Kui on toimunud kukkumine ja lähedane ei suuda enam püsti tõusta ega ise abi kutsuda, siis saabab Koduanduri Infosüsteem lähedasele või turvafirmale teavituse liikumise puudumisest. Sel moel saab inimene vajaliku abi võimalikult kiirelt kätte ning Koduandur aitab hoida tekkinud tüsistused minimaalsena. Mis kõige parem – Koduandur tagab täieliku privaatsuse, see ei filmi, pildista ega salvesta heli. Sel moel saab inimene enda kodus privaatselt ja rahulikult enda tavapärase elu elada. Lisaks liikumisele on koduanduri funktsiooniks ka jälgida, et toatemperatuur ja õhuniiskus oleksid normaalsemel.

Kui midagi juhtub, aga inimene on veel võimeline ise abi kutsuma, aitab hädasolemisest kiiresti teada anda Kodunupp, randmel kantav nutikas seade. Olgu kodus, jalutuskäigul või poes, nupulevajutus saadab teate koos GPS-koordinaatidega koheselt kontaktisikule.

Häirenupp tunnetab ka inimese samme ning tuvastab temperatuuri järgi, kas seadet kantakse või on see unustatud lauaservale või hoopis õue. Nii on võimalik vajadusel eakale nupu kandmist meelde tuletada.

Koostöös Viking Securityga abistas Koduandur Tallinnas üksi elavaid eakaid eelmisel aastal mitmesajal juhul. Valdaval osal väljasõitude põhjuseks olid kodus kukkumised. Me isegi ei kujuta ette, kui palju inimesi üle Eesti iga päev abitusse seisundisse jäävad.

Seetõttu loodame, et Koduandur jõuab aina rohkematesse kodudesse kukkumissurmasid ennetama.

Meie lähedased on meile olulised, aitame neil koos elada tervet ja täisväärtuslikku elu!

Allikas: <https://koduandur.ee/>
<https://kodunupp.ee>

Töötubade sari Kunda linna klubis

MTÜ Kunda Kultuuriselts soovib ergutada kogukonna ettevõtlikust ja aktiivset ühistegevustes osalemist ning töötubade käigus selgitada välja paikonna vajadused kultuurielu elavdamiseks.

Kultuuriseltsi eestvedamisel toimuvad Kunda linna klubis veebruarist oktoobrini Viru-Nigula valla kogukonnaliikmete suunatud õpitoad, mille eesmärgiks on koos osalejatega lähendada traditsioonilisele käsitööle ja teiste tegevustele uuest vaatenurgast - keskkonnaalase mõtteviisi, säästliku tarbimise ning taaskasutuse tähtsustamisega. Iga töötoa teema on erinev – kujutavast kunstist kuni väiksema puutöö ja kokkamiseni.

Hea huviline! Esimene töötuba toimub Kunda linna klubis 6. veebruaril kell 18. Enne Sõbrapäeva on just sobiv hetk valmistada säästlikult väikeseid kingitusi ja Kristi Onkeli juhendamisel on igal osalejal võimalus meisterdada ilus kaart, kinkekarpi või kinkekotti. Osalemiseks võta kaasa hea tuju ja 5 eurot kohapeal olevate materjalide tarbeks ning kindlasti on mõnusa seltskonnas veedetud kasulik õhtu garanteeritud.

Töötubades osalemiseks on vajalik eelregistreerimine kuni 1. veebruarini tel 322 1556. Projekti toetab kohaliku omavalitsuse programm.

MTÜ Kunda Kultuuriseltsi juhatus

EESTI VABARIIK 106

MÄLESTUSHETKED VIRU-NIGULA VALLAS

24. VEEBRUAR 2024

KELL 7.30 VIRU-NIGULA VABADUSSÕJA AUSAMBA JUURES

KELL 10.00 KUNDA VABADUSSÕJA AUSAMBA JUURES

KELL 11.30 KÕRTSIALUSE VABADUSSÕJA MÄLESTUSKIVI JUURES

Koduandur tuvastab hätta sattumise, kui inimene ei ole võimeline abi kutsuma.

Koduandur tuvastab liikumatuse, mis võimaldab saada hea ülevaate inimese tavapärasest liikumismustrist.

HÄTTA SATTUMINE TUVASTATAKSE

- Kui inimene on liikumatu sel ajal, kui ta peaks liikuma
- Kui liikumatuse periood on tavapärasest ebatavaliselt pikem.
- Kui inimese liikumine on muutunud oluliselt, võrreldes varasema liikumisega.
- Temperatuuranduri abil on võimalik näha, kas kliendi kodu on kooetud.

HÄTTA SATTUMISE KORRAL

- Saadab infosüsteem ise abivajadusest teavituse sotsiaaltöötajale ning vajadusel ka lähedasele või kontaktisikule.

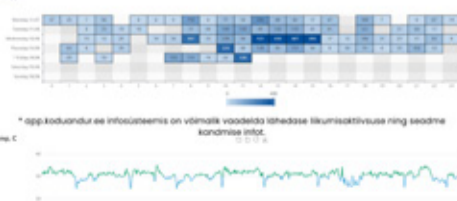
KODUANDUR SUURENDAB LÄHEDATE MEELERAHU

- Koduanduri rakenduse app.koduandur.ee kaudu saavad lähedased ja/või hooldaja reaalselt ülevaate inimese liikumismustri kohta ilma privaatsust rikkumata.
- Kütteperioodil on Koduandur abiks kliendi koduse temperatuuri ülevaate saamiseks

INFOKS

- Tegemist on nutiseadmega.
- Koduandur ei pildista, filmi ega salvesta häält ning austab inimeste privaatsust.
- Täiendavaks võimaluseks enda hätta sattumisest teavitada on Kodunupp, mis on suurepärase alternatiiv telefoni kaasaskandmisele. Vaata lähemalt WWW.KODUNUPP.EE
- Koduandur töötab patareidega, mida tuleb vahetada keskmiselt aastas korra.
- Pakettide ja tasuta teenuste võimaluste kohta leiad infot meie kodulehelt. WWW.KODUANDUR.EE

KODUANDUR OÜ
Tel (+372) 5341 4885
WWW.KODUANDUR.EE

KODUANDUR
(+372) 5341 4885
WWW.KODUANDUR.EE

KODUANDUR

Koduanduriga on eaka ja erivajadusega inimese elu lihtsam ning turvalisem.

Aseri rahvamaja kutsub kõiki huvilisi

25. jaanuaril
Aseri koolis
alates kella
12.00-st

Natalja Serdjuk õpituba
Suveniir sõbrale
Cyberup qva gpyca

Tasuta

Aseri rahvamaja kutsub

03.02 **12:00**

TERVISEPÄEV

Tervisepäeva viib läbi Helen Saar

Tule tervisepäevale ja saad teada:

- mida teha, et keha oleks terve,
- lihtsad võimlemisülesanded,
- 5 tiibetlase harjutust,
- enesemassaaž ja lõdvestamine.

Tasuta

15. veebruaril kell 17.30 Kunda linna klubis
17. veebruaril kell 12.00 Aseri koolis

KOMBITSA-TÜDRUK

Pilet 4.-

Reedel, 16. veebruaril 2024
kell 19.00
Kunda linna klubis

Sõbrapäeva
TANTSUÕHTU

Tantsuks mängib ansambel
THE GUYS

Müstika Studio kõhutantsushow
Võta sõbrad kaasa ja tule peole!

Pilet 15.-

Laudade broneerimine tel. 3221 556
Kohvi meele poolt, muu meelepärane lauale võta ise kaasal

Palju õnne!
Jaanuari
sünnipäevad:

70
ASTRIT ARM
TATIANA ZHEMCHUGOVA
NATALJA DANILOVA
VALENTINA POBJARŽINA
MAIE BORAVIK
KARMEN KORNELT
MYKOLA LEVCHENKO

75
VALENTINA OTT
ANNE TÖLPUS
ERE ERM
ARVO ARRO
VALENTINA LUNITŠEVA
LILJA UUSTALU

80
IRSHAD BEGUM

85
NIKOLAI NOORMETS
LIIDIA ROHESALU
LUULE HIMUŠKINA
HELGI TELINEN

TERVITAME UUSI VALLAKODANIKKE!

Detsembri sünnid:
03.12 SVJATOSLAV PORSS
08.12 MERIBEL JAKOBSON
20.12 TEELE LUIK

Õnnitleme vanemaid!

KUHU MINNA?

28. jaanuaril kell 11.00 Aseri Vabaajakeskuses ELTL karika-sarja 5. etapp lauatennises.

9. veebruaril kell 19.00 Kunda spordikeskuses sõpruskohtumine korvpallis staabi- ja toetuslaev EML Wambola - RSK sSPORTKUNDA

17. veebruaril kell 11.00 Aseri Vabaajakeskuses Eesti noorte individuaalsed meistrivõistlused (U 19) lauatennises.

18. veebruaril kell 17.00 Viru-Nigula rahvamajas Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert.

22. veebruaril kell 12.00 Aseri koolis TÖÖTUBA.

24. veebruaril kell 16.00 Kunda klubis Eesti Vabariigi aasta-päeva pidulik kontsert – aktus.

Kunda spordikeskuses korvpalli esiliiga mängud:

27. jaanuaril kell 16.00 RSK sSPORTKUNDA - KADRINA KARUD

10. veebruaril kell 14.00 RSK sSPORTKUNDA - HALJALA NGU

16. veebruaril kell 19.00 RSK sSPORTKUNDA - LÜGANUSE

Kunda Tsemendimuseum

SAVISERVIISI TÖÖTOAD
T 16. jaanuar SAVI
T 30. jaanuar SAVI
T 13. veebruar SAVI
T 27. veebruar SAVI
T 12. märts SAVI
T 26. märts SAVI

SAVITÖÖTOAD

Alustame teispäeval, 15. jaanuaril kell 18

Kestus: Üle nädala teispäeviti kell 18
Hind: 15 eurot

Teema: Kolme kuu jooksul valmistame endale SERVIISI, kasutades uut savi rullimismasinat, mis tagab kvaliteedi ja kiruse Juhendab Kristel Allikmäe

REGISTREERI! 322170
facebook.com/groups/tsemendimuseum
Kristeli meilile: kikulis@gmail.com

VIRU-NIGULA VALLA
TEATAJA

VÄLJAANDJA:
Viru-Nigula Vallavalitsus
Kasemäe 19, Kunda 44107.
viru-nigula.ee

TRÜKIKODA:
Printall AS

TIRAAŽ:
2000

TOIMETAJA:
Eve Ojala-Bakradze

LOE INTERNETIST:
viru-nigula.ee/ajaleht/paberleht

KÜLJENDUS:
MK Meedia OÜ

Kaastööd ja reklaam palume saata igakuiselt 5. kuupäevaks e-postile: toimetus@viru-nigula.ee Juulikuus lehte ei ilmu.

Toimetajal on õigus avaldamiseks saadud artikleid keeleliselt parandada ja parema arusaadavuse huvides toimetada. Artikli sisu ja selles avaldatavate faktide õigsuse eest vastutab autor.

Ostan igasugust vanavara.
Pakkuda võib kõike.
Kojukutsed,
raha kohe kätte.
Tel 5198 0371

Ostan nostalgilisi lauanõusid, keraamikat, kujakesi, ehteid jms.
Tel 5356 0761 Liina.

TEADE

Seoses muudatustega rongide sõiduplaanides muutusid alates 5. jaanuarist Lääne-Viru maakonnaliinide sõiduplaanid.

Liin 56 Aserist tööpäeviti 11:35 -> 11:40, 17:15 -> 17:40, laupäeviti 10:00 -> 10:25, 15:00 -> 14:35, pühapäeviti 11:35 -> 11:40 ja Rakverest pühapäeviti 17:25 -> 17:20.

Täpsemat infot sõiduaegade kohta leiab Tpileti ostukeskkonnast.

Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras) **foto tehnikat, heliplaate, kassette, raamatuid ja muud vanavara, nt kolimisjääd.**
Tel 5872 5458